

Projekt Turizem
SAŠA
**ORGANIZACIJSKI,
UPRAVLJAVSKI IN
FINANČNI NAČRT**

ORGANIZACIJSKO UPRAVLJAVSKI IN FINANČNI NAČRT ZA RAZVOJ TURIZMA V SAŠA REGIJI

Verzija za usklajevanje z deležniki 01-2019

Naročnik: SAŠA ORA, d.o.o.

Izvajalec: Logični projekti, d.o.o.

Avtorja: Tina Gerkman in Marko Slapnik

Vsebina

UVOD V UČINKOVITO SODELOVANJE IN POVEZANOST VSEH DELEŽNIKOV V TURIZMU	4
1. OBSTOJEČE STANJE ORGANIZIRANOSTI, UPRAVLJANJA IN FINANCIRANJA TURIZMA V SAŠA REGIJI	5
1.1 Trenutna organiziranost in upravljanje turizma	5
1.1.1 ORGANIZIRANOST TURIZMA V SLOVENIJI in SAŠA REGIJI	5
1.1.2 ORGANIZIRANOST IN UPRAVLJANJE TURIZMA V SAŠA REGIJI	9
1.2 Stanje financiranja turizma v SAŠA regiji	18
1.2.1 VLAGANJE V TURIZEM - JAVNI SEKTOR	18
1.2.2 PREDVIDENO SOFINANCIRANJE AKTIVNOSTI ZA DELOVANJE RDO SAŠA PO OBČINAH V LETU 2019	22
1.2.3 PREGLED PRIDOBLENIH FINANČNIH SREDSTEV ZA TURIZEM Z RAZLIČNIH RAZPISOV S STRANI SAŠA ORA	23
1.2.4 PRIHODKI IN VLOŽKI V TURIZEM - ZASEBNI SEKTOR	25
2. ANALIZA ORGANIZIRANOSTI IN UPRAVLJANJA TURIZMA V SAŠA REGIJI	26
2.1 Slabosti trenutne organiziranosti	26
2.2 Priložnosti za uspešno organiziranost	27
2.3 Evidentirane težave	28
2.4 Pričakovanja posameznih občin glede sodelovanja na ravni vodilne destinacije in na ravni SAŠA regije	29
2.5 Ocene posameznih občin glede potenciala za turistični razvoj na ravni občine, vodilne destinacije in na ravni SAŠA regije	32
2.6 Vloga občin in organizacij za turizem pri povezovanju turizma	35

3. STRATEŠKE USMERITVE	36
3.1 Značilnosti SAŠA regije in obeh vodilnih destinacij	37
3.2 Ključni stebri, prioritete in cilji razvoja turizma	39
3.3 DESTINACIJSKI MANAGEMENT (steber A)	41
3.3.1 UPRAVLJANJE DESTINACIJE	41
3.3.2 INFORMIRANJE IN TURISTIČNO VODENJE	44
3.3.3 KREPITEV KOMPETENC	45
3.4 PRODUKTI DOŽIVETJA IN TURISTIČNA PONUDBA (steber B)	46
3.5 PROMOCIJA IN TRŽENJE (steber C)	47
4. PREDLOG SISTEMSKEGA NAČRTOVANJA ZA LETO 2020 IN NAPREJ	49
4.1 Izhodiščni predlog za letno načrtovanje dela in proračuna	49
4.2 Predlog sofinanciranja skupnih aktivnosti vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina (VD ZSD) in destinacijskega povezovanja Savinjska (DP Savinjska)	50
5. RAZLIČNI SCENARIJI ORGANIZIRANOSTI IN UPRAVLJANJA TURIZMA V ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI IN SAŠA REGIJI	52
5.1 SCENARIJ 1 – pasivno sodelovanje deležnikov	52
5.2 SCENARIJ 2 – delno aktivno sodelovanje deležnikov	53
5.3 SCENARIJ 3 – aktivno sodelovanje vseh občin in večjih ponudnikov	53

UVOD V UČINKOVITO SODELOVANJE IN POVEZANOST VSEH DELEŽNIKOV V TURIZMU

V letu 2017 so turistični deležniki izrazili željo po skupni organiziranosti turizma ter razvojno-promocijskih aktivnostih turizma v SAŠA regiji. S skupnim LAS projektom TURIZEM SAŠA so se strinjali tudi vsi župani, ki so 18. 5. 2017 na Zavodu Savinja podprli projekt in pripravo organizacijskega, upravljaljskega in finančnega načrta, ki bo definiral nadaljnjo organiziranost turizma v SAŠA regiji. Mesec kasneje je bil kot del priprave Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 sklican Usklajevalni sestanek za pripravo Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 (Nazarje, 15. 6. 2017), kjer so prisotni podprli tudi organiziranost na nivoju dveh vodilnih destinacij, tj. vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina in vodilne destinacije Velenje - Topolšica/Šoštanj (Šaleška dolina) in se strinjali, da SAŠA-ORA, d.o.o. postane vodilni partner za vodilno destinacijo Zgornja Savinjska dolina.

Turizem v SAŠA regiji še ni dovolj izkoriščena razvojna priložnost, kar je pokazala tudi raziskava CRTI SAŠA (september 2017). V okviru te so tudi župani vseh občin SAŠA turizem in podjetništvo opredelili kot najbolj pomembni regijski razvojni prioriteti in izrazili namero, da v razvoj obeh v naslednjih letih vložijo znatna sredstva.

Zavedanje deležnikov, da se v turizmu skriva velik potencial za regijo in proaktiven pristop sta zagotovo dobri popotnici temu dokumentu, ki je pomemben korak k bolj sistematičnemu razvoju turizma v SAŠA regiji.

V dokumentu **Organizacijski, upravljaljski in finančni načrt** (OUFN) so pripravljene podlage za vzpostavitev organizacijske strukture, ki bo na območju SAŠA regije v okviru dveh vodilnih destinacij (VD Zgornja Savinjska dolina in VD Velenje, Topolšica-Šoštanj / Šaleška dolina) skrbela za:

- upravljanje sodelovanja vodilnih destinacij,
- upravljanje povezav med vodilnima destinacijama in partnerskimi turističnimi organizacijami v Sloveniji in širše,
- organiziranje skupnih turističnih aktivnosti,
- povezan in usklajen marketing ter trženje turistične ponudbe,
- horizontalno in vertikalno povezanost turistične ponudbe v SAŠA regiji (destinacijski management na lokalnem in regionalnem nivoju, javni zavodi, nevladne organizacije, TIC-i in turistično gospodarstvo).

V OUFN so opredeljeni ključni partnerji, njihove vloge in interesi na področju trajnostnega turizma v obeh vodilnih destinacijah in skupaj v SAŠA regiji.

Dokument je pripravljen na podlagi **strokovnih delovnih srečanj, pogovorov s ključnimi deležniki, delavnic in ključnih dokumentov**, ki so nastali v okviru projekta Turizem SAŠA. V pripravo načrta so vključeni ključni turistični subjekti v regiji (turistično gospodarstvo, TIC-i, nevladne organizacije, občine in drugi pomembni deležniki), kar zagotavlja pomembno podporno okolje ponudnikov vodilnih destinacij in SAŠA regije.

Dokument vsebuje pregled obstoječe organiziranosti, upravljanja turizma v Sloveniji in SAŠA regiji, trenutno financiranje turizma s strani javnega sektorja, finančni potencial zasebnega sektorja in pregled turističnih deležnikov iz civilne družbe. Upošteva novo *Strategijo trajnostne rasti turizma v Sloveniji 2017-2021*.

Organizacijski, upravljavski in finančni dokument je “živ” dokument, ki se v nadaljevanju dopolnjuje in prilagaja spremembam znotraj destinacije ter spreminjajočim se razmeram na trgu.

1. OBSTOJEČE STANJE ORGANIZIRANOSTI, UPRAVLJANJA IN FINANCIRANJA TURIZMA V SAŠA REGIJI

1.1 Trenutna organiziranost in upravljanje turizma

1.1.1 ORGANIZIRANOST TURIZMA V SLOVENIJI in SAŠA REGIJI

Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 opredeljuje organiziranost slovenskega turizma, ki temelji na **štirih makrodestinacijah**:

- Mediteranska Slovenija,
- Alpska Slovenija,
- Termalna Panonska Slovenija,
- Osrednja Slovenija in Ljubljana.

Znotraj vsake makro destinacije so opredeljene **vodilne destinacije**, s katerimi upravljajo izbrani **vodilni partnerji**. Po posameznih makro destinacijah so definirani nosilni, podporni produkti, doživetja in zaokrožena območja prihoda. Slovenska turistična organizacija, ki je zadolžena za načrtovanje in izvajanje politike trženja ter razvoja celovite turistične ponudbe Slovenije, povezuje, načrtuje razvoj in trženje makro destinacij.

Z novo organiziranostjo slovenskega turizma je prišlo do delitve **regionalne destinacijske organiziranosti turizma v SAŠA regiji (RDO SAŠA)**, ki je bila definirana v preteklem obdobju slovenske turistične politike, na 2 dela, **2 vodilni destinaciji**, ki pripadata dvema različnima makro regijama in **imata različni razvojni opredelitvi**.

Vodilna destinacija **Zgornja Savinjska dolina** spada v makro regijo **Alpska Slovenija**

Območje Alpske Slovenije zajema 10 vodilnih destinacij, s katerimi upravljajo vodilni partnerji, tj. zavodi za turizem, razvojne agencije, gospodarskointeresna združenja.

Tabela 1.1 *Vodilne destinacije območja Alpska Slovenija*

VODILNA DESTINACIJA	VODILNI PARTNER
Bled	Turizem Bled
Bohinj	Turizem Bohinj
Dolina Soče	Javni zavod za turizem Dolina Soče
Koroška	RRA Koroška

Kranj	Zavod za turizem in kulturo Kranj
Kranjska Gora	Turizem Kranjska Gora
Maribor - Pohorje	Zavod za turizem Maribor - Pohorje
Radovljica	Turizem in kultura Radovljica
Rogla - Pohorje	LTO Rogla - zreče, GIZ
Zgornja Savinjska dolina	Savinjsko-šaleška razvojna agencija d.o.o.

Vodilna destinacija Velenje, Topolšica-Šoštanj / Šaleška dolina spada v makro regijo **Panonska termalna Slovenija**

Območje Panonske termalne Slovenije zajema 10 vodilnih destinacij, s katerimi upravljajo vodilni partnerji, tj. zavodi, razvojni centri in agencije.

Tabela 1.2 *Vodilne destinacije območja Panonska Termalna Slovenija*

VODILNA DESTINACIJA	VODILNI PARTNER
Celje	Zavod za kulturne prireditve in Turizem Celeia Celje
Ptuj	Zavod za turizem Ptuj
Laško	Center za šport, turizem, informiranje in kulturo Laško
Velenje - Topolšica	Zavod za turizem Šaleške doline
Dobrna	Javni zavod za turizem in kulturo Dobrna

Čatež in Posavje	Regionalna razvojna agencija Posavje
Podčetrtek	Turizem Podčetrtek, Bistrica ob Sotli in Kozje, GIZ
Rogaška Slatina	Javni zavod za turizem in kulturo Rogaska Slatina
Dolenjska	Razvojni center Novo mesto d.o.o.
Pomurje	Prleška razvojna agencija GIZ

Za upravljanje turizma v Sloveniji skrbijo **javni in zasebni sektor ter civilna družba**.

V okviru **javnega sektorja** delujejo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Direktorat za turizem, ki izvaja naloge razvoja in promocije turizma, priprave investicijske politike ter razvoj poslovnega okolja ter Slovenska turistična organizacija, zadolžena za načrtovanje in izvajanje politike trženja ter razvoja celovite turistične ponudbe Slovenije.

V okviru **zasebnega sektorja** deluje Gospodarska zbornica oz. Turistično gostinska zbornica, ki spodbuja izobraževalne procese na področju turizma, podeljuje licence za organiziranje in prodajo turističnih aranžmajev turističnim agencijam, organizira praktične in teoretične izpite za turistične vodnike. Sekcija za gostinstvo in turizem pri Obrtni zbornici zastopa interese članov glede oblikovanja, spreminjanja in dopolnjevanja zakonodaje, predpisov in drugih pogojev, ki se nanašajo na dejavnosti gostinstva in turizma, poleg tega se aktivno vključuje v prenovu programov za poklicno izobraževanje. Gospodarska interesna združenja povezujejo turistično gospodarstvo in javni sektor na ravni turističnih produktov (pohodništvo, kolesarjenje; turistične kmetije; terme).

Pomembno vlogo pri razvoju turizma ima tudi **civilna družba**. Turistična zveza Slovenije je prostovoljna, neprofitna, nevladna organizacija, ki združuje več kot 600 turističnih društev. Prizadeva si za pospeševanje turistično-društvenih dejavnosti in utrjevanje vloge društev pri sooblikovanju turističnih politik. Pomembno funkcijo ima tudi Planinska zveza Slovenije (predvsem produkta pohodništvo in kolesarjenje) ter ostala društva, zveze ipd..

Tabela 1.3 Organiziranost turizma v Sloveniji glede na sektor

JAVNI SEKTOR	ZASEBNI SEKTOR	CIVILNA DRUŽBA
Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo	Gospodarska zbornica Turistično gostinska zbornica	Turistična zveza Slovenije
Direktorat za turizem	Obrtna zbornica Sekcija za gostinstvo in turizem	Planinska zveza Slovenije

Slovenska turistična organizacija	Gospodarska interesna združenja - GIZ Pohodništvo in kolesarjenje - Združenje turističnih kmetij Slovenije - Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč ...	Društva, zveze
--	---	-----------------------

1.1.2 ORGANIZIRANOST IN UPRAVLJANJE TURIZMA V SAŠA REGIJI

Savinjsko-šaleška regija povezuje **10 občin**, med katere spadajo Solčava, Luče, Ljubno ob Savinji, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Nazarje, Mozirje, Šmartno ob Paki, Velenje in Šoštanj. Občine so na področju turizma delovale:

- pod okriljem **Regionalne destinacijske organizacije Savinjska in Šaleška dolina (RDO SAŠA)**, ki jo je vodila Savinjsko-šaleška območna razvojna agencija, d.o.o. in združuje vseh 10 občin, vendar ta zaradi **pomanjkanja osnovnih virov** (nizek proračun, pomanjkanje kadrov), nedefiniranih identitet krajev, neprepoznavnosti skupne znamke Mozaik doživetij in parcialnih interesov nikoli ni zares zaživela;
- kot **vodilna destinacija Velenje, Topolšica-Šoštanj/Šaleška dolina (VD ŠD)** (združuje občini Velenje, Šoštanj, vodilni partner, ki z destinacijo upravlja je Zavod za turizem Šaleške doline) in **vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina (VD ZSD)** (združuje občine Solčava, Luče, Ljubno ob Savinji, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Nazarje, Mozirje, Šmartno ob Paki, vodilni partner za upravljanje je razvojna agencija SAŠA), zastavljeno s strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma v letu 2018;
- samostojno, **vsaka Občina zase**, kar pomeni bistveno večje vložke v prepoznavnost, prepričljivost in manjši obseg ponudbe za potencialnega gosta;

Občasno organizirane tržne manifestacije so prevzeli tudi:

- **deležniki povezano**, brez javne institucije (npr. Kamp Menina v sodelovanju z drugimi ponudniki),
- posamezni **deležniki samostojno** (npr. Krajinski park Logarska dolina).

Pri tem je treba poudariti, da vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina v zadnjih letih ni imela skupne organiziranosti, niti koordinacije razen v okviru RDO SAŠA.

1.2.1.1 ORGANIZIRANOST IN UPRAVLJANJE V JAVNEM SEKTORJU

Na področju turizma v SAŠA regiji delujejo številne javne ustanove, institucije, zavodi in Občine.

Tabela 1.4 Struktura turizma v SAŠA regiji, trenutne oblike organiziranosti, ki skrbijo za turizem v destinaciji SAŠA

JAVNI SEKTOR	
RDO SAŠA (SAVINJSKO-ŠALEŠKA OBMOČNA RAZVOJNA AGENCIJA, d.o.o.) (neinstitucionalizirana oblika, financirana s strani Občin, vodi razvojna agencija SAŠA)	
ZAVOD SAVINJA	
VD ZSD	VD ŠD
ZAVODI ZA TURIZEM	ZAVODI ZA TURIZEM
• Javni zavod Center Rinka	• Zavod za turizem Šaleške doline

ZAVODI, POOBLAŠČENI ZA TURIZEM IN DRUGE DEJAVNOSTI	ZAVODI, POOBLAŠČENI ZA TURIZEM IN DRUGE DEJAVNOSTI
Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki	
TIC organiziran s strani Občin/Zavodov	TIC organiziran s strani Občin/Zavodov
- TIC Center Rinka - TIC Luče	TIC Velenje
TIC OBČASNI/TURISTIČNE TOČKE občasno ali delno financiran s strani Občin/Zavodov	TIC OBČASNI/TURISTIČNE TOČKE občasno ali delno financiran s strani Občin/Zavodov
- TIC Logarska dolina - TIC Ljubno - TIC Gornji Grad - TIC Mozirje (v 2019) - Muzej Vrbovec, Muzej gozdarstva in lesarstva - Medgen borza Rečica ob Savinji	TIC Topolšica (v 2018) Turistična točka Vila Mayer
DRUGE S TURIZMOM POVEZANE INSTITUCIJE:	DRUGE S TURIZMOM POVEZANE INSTITUCIJE:
	Festival Velenje Javni zavod Mladinski center Velenje Športno-rekreacijski zavod Rdeča dvorana Muzej premogovništva Slovenije Muzej Velenje

Savinjsko-šaleška območna razvojna agencija d.o.o. med drugim opravlja naloge spodbujevalca razvoja turizma Regionalne destinacijske organizacije SAŠA (RDO SAŠA), v okviru česar krepí povezovanje in sodelovanje pri skupnem načrtovanju, oblikovanju in trženju turizma na regionalni oziroma destinacijski ravni, izvaja marketinške aktivnosti in pospeševanje prodaje destinacije. SAŠA-ORA, d.o.o. je tudi vodilni partner za vodilno destinacijo Zgornja Savinjska dolina, kar pomeni da koordinira aktivnosti za spodbujanje razvoja in promocije tega območja.

Zavod Savinja skrbi za razvoj podeželja in turizma SAŠA regije. Odgovornosti so vezane predvsem na izvedbo Lokalne razvojne strategije za SAŠA regijo, administrativno-tehnično delovanje in finančno poslovanje LAS.

Zavod za turizem Šaleške doline je vodilni partner za vodilno destinacijo Velenje - Topolšica/Šoštanj oz. Šaleška dolina (**občina Velenje in občina Šoštanj**). Načrtuje, izvaja

strateške razvojne načrte in projekte s področja turizma, oblikuje in trži celovito turistično ponudbo območja, skrbi za razvoj turističnih proizvodov, sodeluje in usklajuje aktivnosti s turističnimi društvi, zvezami območja in ponudniki. Vodi in upravlja spletno prezentacijo območja, izobražuje, usposablja in izvaja lokalno turistično vodniško službo. Skrbi za organizacijo nekaterih turističnih prireditev in kongresnih aktivnosti. V okviru Zavoda deluje TIC Velenje (občasno tudi turističnoinformacijske točke Topolšica, Kamp Menina ipd.), oblikovanje in prodaja spominkov, poleg tega pa upravlja z objekti in sredstvi za potrebe spodbujanja turizma (Vila Bianca, sistem mestnih koles BICY, Velenjska plaža).

Javni zavod Center Rinka, zavod za turizem in trajnostni razvoj Solčavskega izvaja dejavnosti za povezovanje nosilcev turistične dejavnosti znotraj zaokroženega območja destinacije Logarska dolina - Solčavsko (**občina Solčava**). Spodbuja razvoj in izboljšanje celovite turistične ponudbe, skrbi za promocijo in informiranje, prodajo in izvedbo turističnih produktov, organizacijo prireditev in upravlja s turistično infrastrukturo, ki je v lasti Občine Solčava. Aktivnosti so vezane na spodbujanje okoljske zavesti, trajnostnega gospodarjenja, ohranjanje dediščine. V okviru Zavoda delujeta 2 TIC centra (stalni TIC Center Rinka in sezonski TIC Logarska dolina).

Občine Solčava, Velenje in Šoštanj imajo torej specializirane zavode za turizem, poleg tega ima MOV v okviru občinske uprave tudi osebo, ki skrbi za razvoj in vodenje projektov s področja turizma za mestno občino Velenje.

Preostale Občine za razvoj turizma skrbijo prek občinskih uprav oz. institucij, ki sicer pokrivajo tudi druga področja delovanja:

- **Občina Luče** (v okviru občinske uprave je organiziran **TIC Luče (stalna informacijska točka)**, ki skrbi za informiranje obiskovalcev, urejanje spletnih strani, oblikovanje promocijskih materialov, organizacijo prireditev, nastope na promocijah, sejnih in izvajanje projektov s področja turizma).
- **Občina Ljubno ob Savinji** ima **občasno turističnoinformacijsko točko**, ki deluje po vnaprejšnjem dogovoru oz. sezonsko. Za povezovanje turističnih ponudnikov, organizacijo turističnih in promocijskih dogodkov, sodelovanje na sejnih skrbijo znotraj občinske uprave.
- **Občina Gornji Grad** ima organizirano **turistično točko le v času poletne sezone**, sicer za turizem skrbijo znotraj občinske uprave.
- **Občina Rečica ob Savinji** nima posebej organizirane turistične točke. Aktivnosti s področja turizma (občasno) prevzema **Center za družine Medgen hiša Rečica ob Savinji**, ki skrbi predvsem za nadgradnjo krepitve socialnih vlog posameznika,

podporo pri lažjem usklajevanju družinskega in poklicnega življenja ter izmenjavo dobrih praks.

- **Občina Nazarje** ima organizirano **stalno turistično informacijsko točko v okviru zavoda Muzej Vrbovec, Muzej gozdarstva in lesarstva**, ki se sicer v prvi vrsti ukvarja z muzejsko dejavnostjo, skrbi pa tudi za posredovanje turističnih informacij obiskovalcem, promocijo nazarskih kulturnih zanimivosti in organizacijo turističnih prireditev.
- **Občina Mozirje** do sedaj ni posebej organizirala dejavnosti s področja razvoja, promocije turizma in turističnega informiranja, v letu 2019 pa predvideva odprtje **TIC Mozirje**.
- **Občina Šmartno ob Paki** je za izvajanje aktivnosti s področja turizma zadolžila Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki, ki se v prvi vrsti ukvarja z organizacijo dogodkov in aktivnosti (koncerti, predstave, izleti, delavnice, Pozno poletni festival, Vesela Martinova sobota, ...). Poleg tega skrbijo za mladinski hotel, povezovanje in predstavljanje turističnih ponudnikov Občine, predstavitve občine in destinacije, pisanje in izvajanje projektov na področju turizma, pomoč pri izvajanju aktivnosti in dogodkov društev ter posameznikov, ki se ukvarjajo s turizmom.

Tabela 1.5 Organizacije in oblike organiziranosti na področju turizma v SAŠA regiji - javni

OBČINA	OBLIKA DRUŽBE/ ORGANIZACIJE	ORGANIGRAM, DELOVNA MESTA
Vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina		
Solčava	Javni zavod Center Rinka	5 ZAPOSLENIH TIC Center Rinka – 3 zaposleni (delo v TIC-u, restavracija, pogodbeni pošta) TIC Logarska dolina – 2 zaposlena preko Režijskega obrata občine Solčava, ki skrbita tudi za urejanje turistične infrastrukture v krajinskem parku.
Luče	TIC Luče v okviru občinske uprave Občine Luče.	1 ZAPOSLEN Višji referent v občinski upravi dela na področju turizma, kulture, koordinacije društev, stanovanjske politike in organizacije prireditev. V poletnem času pomoč študentov za opravljanje dela informatorja v TIC.
Ljubno	Občina, TIC Ljubno	0 ZAPOSLENIH

Gornji Grad	Občina, TIC Gornji Grad	0 ZAPOSLENIH TIC deluje v okviru občinske uprave, nimamo zato posebej zaposlenega človeka.
Rečica ob Savinji	Center za družine Medgen hiša Rečica ob Savinji	1 ZAPOSLENA na Medgen borzi
Nazarje	Muzej Vrbovec, Muzej gozdarstva in lesarstva	2 ZAPOSLENI v okviru Muzeja Vrbovec
Mozirje	TIC MOZIRJE V 2019	0 ZAPOSLENIH
Šmartno ob Paki	Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki.	4 ZAPOSLENI v okviru Zavoda Mladinski center
Vodilna destinacija Šoštanj/Topolšica in Velenje (Šaleška dolina)		
Velenje	Zavod za turizem Šaleške doline	ZAVOD: 10 ZAPOSLENIH (ena oseba za polovični d. č.) + 2 javni deli Direktor, vodja TIC, vodja prodaje in marketinga, vodja projekta (1+½), strokovni sodelavec, turistični vodič (informator 2x), skrbnik objektov, vodja digitalnega marketinga, turistični informator JD, vzdrževalec Bicy MOV: 1 ZAPOSLENA (višja svetovalka)
Šoštanj*		

**s strani Občine Šoštanj nismo prejeli izpolnjenega vprašalnika*

1.2.1.2 ORGANIZIRANOST IN UPRAVLJANJE V ZASEBNEM SEKTORJU

Na področju turizma v SAŠA regiji deluje več kot 500 fizičnih in pravnih oseb, ki se ukvarjajo s turizmom in s turizmom povezanimi dejavnostmi (ponudniki osnovnih in dopolnilnih turističnih storitev). Od tega je 96 ponudnikov nastanitvenih kapacitet. Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica se sicer primarno osredotoča na spodbujanje drugih podjetniških dejavnosti, je pa v letu 2018 aktivno sodelovala pri organizaciji konference "Turizem - razvojna prioriteta SAŠA regije?!".

Tabela 1.6 Organizacije in oblike organiziranosti na področju turizma v SAŠA regiji - zasebni

ZASEBNI SEKTOR	
SAVINJSKO-ŠALEŠKA GOSPODARSKA ZBORNICA	
VD ZSD	VD ŠD
OBMOČNA OBRTNA ZBORNICA MOZIRJE	OBMOČNA OBRTNA ZBORNICA VELENJE

Večji turistični ponudniki, kot sta npr. Naravno zdravilišče Topolšica, d.d. in Golte, d.o.o. imajo razvejano organizacijsko strukturo, ki vključuje raznolike oddelke za načrtovanje, vodenje, izvajanje in evalviranje turistične ponudbe. Srednje velika in manjša turistična podjetja, organizacije imajo manjše kadrovske zasedbe, kjer ena zaposlena oseba opravlja več aktivnosti.

Turistični ponudniki se povezujejo v različne gospodarsko-interesne mreže (GIZ, interesne skupnosti). **Terme Topolšica** so vključene v **Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč GIZ**, ki je strateško delujoča in operativno naravnana marketinška organizacija za doseganje skupnih interesov članov, predvsem uspešne promocije slovenskih term in zdravilišč.

Interese ponudnikov aktivnih počitnic delno zastopa **GIZ za pohodništvo in kolesarjenje Slovenije** in **Združenje žičničarjev Slovenije**, kamor se vključuje več turističnih ponudnikov SAŠA regije (Golte, d.o.o., Apartmaji in wellness Skok, Kamp Šmica, Kamp Menina ipd.).

Gostinska podjetja, samostojni podjetniki se povezujejo v Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, družbe pa v območne enote Gospodarske zbornice Slovenije (**Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica, Območna obrtna zbornica Velenje, Območna obrtna zbornica Mozirje**).

Manjši ponudniki iz podeželja, predvsem turistične kmetije se povezujejo v **Združenje turističnih kmetij Slovenije**, ki skrbi za skupen nastop turističnih kmetij, razvoj ponudbe, informiranje in usposabljanje nosilcev turistične dejavnosti na kmetijah in zastopanje interesov članov na gospodarskem in pravnem področju.

Znotraj regije delujejo tudi nekateri **organizatorji, posredniki turističnih potovanj oz. turistične agencije**, ki pa se pretežno **ne ukvarjajo z receptivnim turizmom**. Na območju vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina sta dve turistični agenciji (Hotel Planinka in TA Veronika na Ljubnem ob Savinji ter Ekotur, Marketing in turizem, Janez Firšt s. p. v Solčavi). V Velenju je 10 turističnih agencij (Kompas, Palma, Intelakta, Sonček, Izletnik Celje ...), od tega se z receptivnim turizmom ukvarja predvsem Zavod za turizem Šaleške doline, ki sicer spada v javni sektor.

1.2.1.3 ORGANIZIRANOST IN UPRAVLJANJE V CIVILNI DRUŽBI

Na območju SAŠA deluje več turističnih društev, ki se povezujejo v **Regijsko turistično zvezo SAŠKA (RTZ SAŠKA)**. Ta skrbi za povezovanje društev z namenom celovitejše ponudbe širše turistične destinacije, skupno nastopanje na sejnih in prireditvah v Sloveniji, medsebojno delovanje na prireditvah društev in zvez, večjo prepoznavnost na nacionalnem nivoju.

V RTZ SAŠKA je vključenih več kot 60 društev, od tega 6 turističnih društev destinacije Zgornja Savinjska dolina in 18 društev vodilne destinacije Velenje - Topolšica/Šoštanj (Šaleška dolina). Poleg tega je v obeh destinacijah še nekaj turističnih društev, ki niso vključena v zvezo.

Tabela 1.7 Organizacije in oblike organiziranosti turizma v SAŠA regiji - civilna družba

CIVILNA DRUŽBA	
REGIJSKA TURISTIČNA ZVEZA SAŠKA več kot 60 turističnih društev iz Savinjske, Šaleške in Koroške	
VD ZSD	VD ŠD
TURISTIČNA DRUŠTVA	TURISTIČNA DRUŠTVA
• Turistično društvo Solčava • Društvo za promocijo in trženje turizma Luče (združenje turističnih ponudnikov) • Turistično društvo Luče • Turistično društvo Podvolovljek • Turistično društvo Naš kraj Ljubno • Turistično društvo Gornji Grad • Turistično društvo Rečica ob Savinji • Turistično društvo Nazarje • Turistično društvo Mozirje • Turistično društvo Šmartno ob Paki	• Turistična zveza Velenje (6 društev iz Velenja + TD Šmartno ob Paki) • Turistična društva s turističnimi podmladki → TD Velenje → TD in TP Šalek → TD in TP Vinska Gora → TD Šentilj
DRUGA DRUŠTVA, INICIATIVE	DRUGA DRUŠTVA, INICIATIVE
SOLČAVA	VELENJE

• Kulturno društvo Franc Herle Solčava • Športno društvo Solčava, • Lokostrelski klub • Lovska družina Solčava • LPN Kozorog • Čebelarska družina Solčava • Zavod Poseben dan, • Društvo solčavskih filcark Bicka • Franc in Liza filc • Atelje Majnik • Društvo upokojencev Solčava • ostala društva, ki so vključena pri izvedbi poletnih prireditev • Planinsko društvo Solčava	• Društvo zeliščarjev, • Društvo in TP Revivas • ...
LUČE • Planinsko društvo Luče, • Smučarski klub Luče, • Čebelarsko društvo Luče	ŠOŠTANJ • Planinsko društvo Šoštanj, • TD Lajše, • TD Pristava, • TD Topolšica, • TD Skorno, TD • Topolšica podeželje, • TOD Šoštanj, TRD Raztok
LJUBNO OB SAVINJI	
• Osnovna šola, • Zavod Savinja, • SSK Ljubno BTC	
GORNJI GRAD	
• Zasebni zavod mesto na vasi • Zasebni Zavod za ohranjanje kulturne, naravne dediščine ter rokodelske in domače obrti-Stanislava, Gornji Grad	
REČICA OB SAVINJI • Čebelarska družina Rečica ob Savinji, • Društvo letalcev Zgornje Savinjske doline, • Kulturno društvo Rečica ob Savinji, • Planinsko društvo Rečica ob Savinji • Združenje izdelovalcev Zgornjesavinjskega želodca	
NAZARJE • Planinsko društvo Nazarje, • Kulturno društvo Lipa, • Čebelarska družina Kokarje	
MOZIRJE • Planinsko društvo Mozirje, • Kulturno društvo Mozirje,	

ŠMARTNO OB PAKI • Društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki • OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki (projekt Zakladi ob Paki, soba pobega, ...)	
---	--

Turistična društva SAŠA regije se ukvarjajo z organizacijo, soorganizacijo in izvedbo turističnih prireditev, tudi s podajanjem turističnih informacij, izdelavo promocijskih materialov, prodajo spominkov, vodnikov, daril, nekatera pa celo z organiziranjem počitnic, izletov in programov vodenja.

1.2 Stanje financiranja turizma v SAŠA regiji

1.2.1 VLAGANJE V TURIZEM - JAVNI SEKTOR

Za skupno delovanje RDO SAŠA, ki skrbi za razvoj in promocijo turizma regije, Občine **skupno namenijo le 25.300 evrov. Večje vložke v turizem občine namenijo za organizacijo prireditev, infrastrukturo in promocijo lastnih občin.**

Glede na podatke, ki so jih posredovale občine iz svojih evidenc namenja za razvoj turizma največ (kar 659.261 evrov) Mestna občina Velenje, najmanj Občina Gornji Grad (10.500 evrov) in Občina Mozirje (cca 19.000 evrov), ki je glede na število ustvarjenih nočitev med najbolj turističnimi občinami območja SAŠA.

Največji delež celotnega proračuna občine, ki ga sicer po prihodkovni strani dobi za upravljanje Krajinskega parka Logarska dolina, turizmu namenja Občina Solčava (15,54%), slabe 3% celotnega proračuna namenjata za turizem Občina Luče in Občina Ljubno ob Savinji.

Zaradi pomanjkanja podatkov po posameznih Občinah je skupna analiza zgolj informativne narave. V prihodnosti je treba zagotoviti primerljivo in transparentno zbiranje podatkov ter namensko razporejanje sredstev.

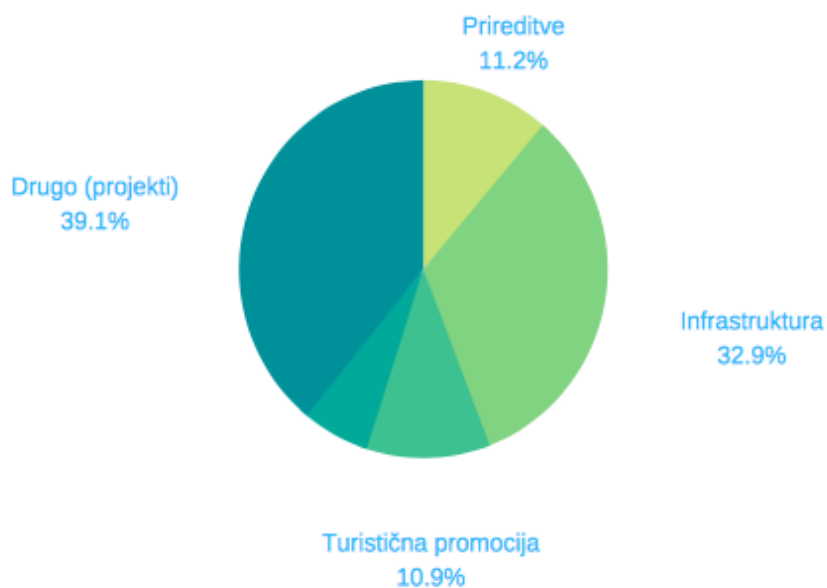
Tabela 1.8 Prikaz proračunov za turizem po posameznih Občinah (vir: Občine na podlagi vprašalnika)

OBČINA	LETNI PRORAČUN V EUR	PRIREDITVE V EUR	INFRASTRUKTURA V EUR	TURISTIČNA PROMOCIJA V EUR	TIC V EUR	DELEŽ PRORAČUNA ZA TURIZEM	INDEKS SREDSTVA ZA TURIZEM 2008/2018	PREDVIDENA SREDSTVA 2020 V EUR
Vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina								
Solčava	249.000 Zavod: 60.000 Drugo: 130.000	11.000	20.000	18.000	10.000	15,54 % oz. delež 0,155 (glede na odhodke)	1,15	250.000
Luče	110.000 ocena realnega 72.000 ORA, RASR, LAS : 10.000 Drugo: 56.000	42.000	45.000	16.000	5.700	2,69 %	48.800/110 .000 = 225,41	Upamo, v letu 2020 še nekoliko večji oz. bo ostal vsaj na letošnjem nivoju.
Ljubno ob Savinji	100.000	25.000	15.000	20.000	10.000	3%	0,28	150.000
Gornji Grad	10.500	Sofinancir ali smo prireditve Turistične ga društva preko javnega razpisa za turizem	0€	0€	3.000	0,5%	1%/0,5%	1 % proračuna cca (oziroma odvisno od strateških načrtov razvoja turizma v občini)
Rečica ob Savinji	27.673 drugo 3.773	7.900	3.000	/	3.000	/	/	Približno enako
Nazarje	/	/	/	/	/	/	/	/
Mozirje	170.038 drugo TD 14.000	4.000	151.038 (novogr.TI C)	1.000	/	0,5	/	/
Šmartno ob Paki	28.000 €	12.000	10.000	2.000	2.000 TIC + 2.000 € ZAVOD	1 %	/	Predvidoma enaka
SKUPAJ VD ZSD	534.366	111.400	176.010	58.043	31.700	/	/	/
Vodilna destinacija Šoštanj/Topolšica in Velenje (Šaleška dolina)								

Velenje	659.261 + 132.035,27 (kolesarske poti) = 791.296,27	PRORAČUN ZAVODA 486.495,55	132.035,27 (kolesarske) + 106.794,19 (Velenjska plaža) = 238.829,46	PRORAČUN ZAVODA 486.495,55	PRORAČUN ZAVODA 486.495,55	1,66%	213	750.000
Šoštanj	/	/	/	/	/	/	/	/
SKUPAJ VD ŠD								

Graf: Informativna poraba sredstev v turizmu VD ZSD

PORABA SREDSTEV V VODILNI DESTINACIJI ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA

VIR: IZPOLNJENI ANKETNI VPRAŠALNIKI V OKVIRU LASTNE RAZISKAVE, DOKUMENTI PRORAČUN
OBČINE NAZARJE
ZARADI MANJKAJOČIH PODATKOV SO PODATKI INFORMATIVNE NARAVE

TURISTIČNA TAKSA

Občine so že sprejele nove odloke, ki obravnavajo, določajo višino turistične takse, ki je z novo zakonodajo povezana tudi s promocijsko takso, namenjeno za promocijske aktivnosti Slovenije.

Ocenjena informativna vsota turistične takse, ki jo bodo Občine SAŠA regije pridobile v letu 2019 in ki se mora v skladu s slovensko zakonodajo namensko porabiti za spodbujanje razvoja turizma je **368.100 EUR**. Izračuni in ocene se opirajo na posredovane podatke Občin o opravljenih nočitvah v letu 2018 in na določeno vrednost turistične takse za posamezno občino.

Vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina bi po tej projekciji z naslova turistične takse letno za turizem namenila 167.840 EUR, vodilna destinacija Šaleška dolina 200.261 EUR (tabela 1.8).

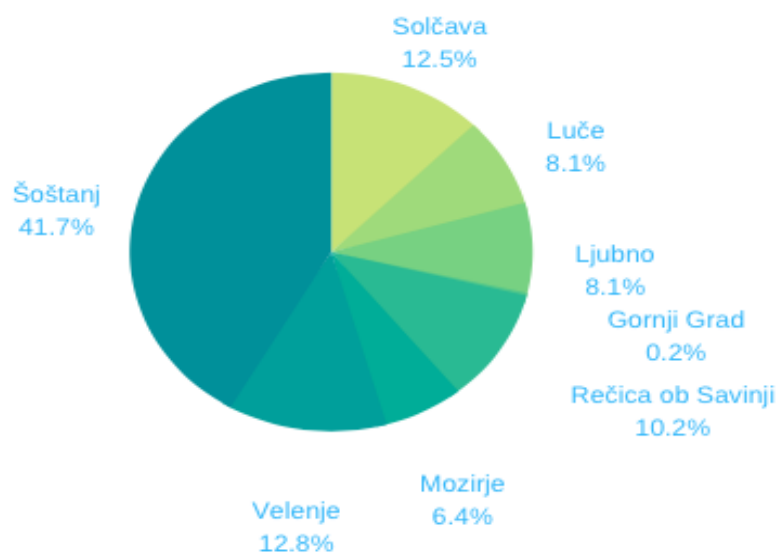
Najvišjo turistična taksa se obračunava v Občinah Solčava, Luče in Mozirje, Občina Šmartno ob Paki turistične takse zaradi stroškovne neučinkovitosti ne obračunava. Največ turistične takse se akumulira v Občini Šoštanj, trikrat manj v občinah Velenje in Solčava.

Tabela 1.9 Višine turistične takse v posameznih občinah SAŠA regije v letu 2019 in letni potencial glede na število nočitev v letu 2018.

OBČINA	VIŠINA	OCENJEN MINIMALNI LETNI POTENCIAL
Vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina		167.840
Solčava	1,60 EUR (+ promocijska taksa 0,40 EUR) = 2 EUR	46.124,8 EUR
Luče	1,60 EUR (+ promocijska taksa 0,40 EUR) = 2 EUR	29.841,6 EUR
Ljubno ob Savinji	1,60 EUR (+ promocijska taksa 0,40 EUR) = 2 EUR	29.976 EUR
Gornji Grad	1,00 EUR (+ promocijska taksa 0,25 EUR) = 1,25 EUR	364 EUR
Rečica ob Savinji	1,4 EUR (+ promocijska taksa 0,35 EUR) = 1,75 EUR	37.800 EUR
Nazarje	1,00 EUR (+ promocijska taksa 0,25 EUR) = 1,25 EUR	NI PODATKA
Mozirje	1,60 EUR (+ promocijska taksa 0,40 EUR) = 2 EUR	23.734 EUR
Šmartno ob Paki	Je ni – sprejeto z odlokom občine	NE OBRAČUNAVA
Vodilna destinacija Šoštanj/Topolšica in Velenje (Šaleška dolina)		200.261
Velenje	1,4 EUR (+ promocijska taksa 0,35 EUR) = 1,75 EUR	46.261,6 EUR
Šoštanj	1,4 EUR (+ promocijska taksa 0,35 EUR) = 1,75 EUR	154.000 EUR

Graf: Predvideni deleži pričakovane turistične takse v letu 2019

PREDVIDENI DELEŽI TURISTIČNIH TAKS

VIR: IZPOLNjeni ANKETNI VPRAŠALNIKI V OKVIRU LASTNE RAZISKAVE, ODLOKI OBČIN
ZARADI MANJKAJOČIH PODATKOV SO PODATKI INFORMATIVNE NARAVE

1.2.2 PREDVIDENO SOFINANCIRANJE AKTIVNOSTI ZA DELOVANJE RDO SAŠA PO OBČINAH V LETU 2019

Regionalna destinacijska organizacija SAŠA (RDO SAŠA) je bila vzpostavljena z razpisom MGRT, ko so bila zagotovljena sredstva za financiranje aktivnosti, Občine pa so od junija 2014 do 2019 prispevale za aktivnosti RDO po letnih pogodbah.

Tabela 1.10: Predviden prispevek Občin za aktivnosti RDO SAŠA v letu 2019 je določen glede na število prebivalcev po posameznih Občinah in glede na število namestitvenih kapacitet.

kriterij	prebivalstvo	skupni prispevek	namestitvene kapacitete	skupni prispevek	prebivalstvo - 30%	namestitvene kapacitete - 70 %	končni znesek po občini
GORNJI GRAD	2.535	1.049	39	374	315	262	576
LJUBNO	2.558	1.059	254	2.435	318	1.705	2.022
LUČE	1.481	613	165	1.582	184	1.107	1.291

MOZIRJE	4.112	1.702	338	3.241	510	2.268	2.779
NAZARJE	2.600	1.076	33	316	323	221	544
REČICA	2.279	943	360	3.452	283	2.416	2.699
SOLČAVA	520	215	390	3.739	65	2.617	2.682
ŠMARTNO	3.244	1.342	60	575	403	403	805
ŠOŠTANJ	8.693	3.597	565	5.417	1.079	3.792	4.871
VELENJE	32.959	13.639	428	4.104	4.092	2.872	6.964
	60.981	25.235	2.632	25.235	7.571	17.665	25.235

Vir št. prebivalstva: Statistični urad RS po stanju 1.7.2018

1.2.3 PREGLED PRIDOBLENIH FINANČNIH SREDSTEV ZA TURIZEM Z RAZLIČNIH RAZPISOV S STRANI SAŠA ORA

Projekt: VODILNA DESTINACIJA ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA (1. 1. 2018 – 15. 10. 2019)

RAZVOJNA AGENCIJA
SAVINJSKO-ŠALEŠKE
REGIJE, d. o. o.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina je logično nadaljevanje RDO SAŠA. Konec aprila 2018 se je SAŠA-ORA prijavila na Javni razpis za sofinanciranje razvoja in promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji, ki je skladno s Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 SAŠA regijo opredeljuje kot dve destinaciji, in sicer Zgornje Savinjsko dolino in Šaleško dolino (Šoštanj/Topolšica, Velenje). SAŠA-ORA je pridobila soglasje Občin za pripravo in izvedbo aktivnosti Vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina in uspešno izvedla prijavo.

Skupna vrednost projekta – upravičeni stroški: 224.942,56 EUR (ESRR: 202.448,30 EUR = 90 % sofinanciranje).

Obdobje upravičenosti stroškov je od 1. 1. 2018 – 15. 10. 2019.

Namen operacije je spodbujanje razvoja in krepitev promocije turistične ponudbe vodilne turistične destinacije Zgornja Savinjska dolina, s poudarkom na pospeševanju digitalne promocije na tujih trgih.

Izvedene aktivnosti (nekateri od njih so še v teku):

- ✓ Strokovno svetovanje za kvalitetnejšo izvedbo digitalnih aktivnosti.
- ✓ Digitalna prenova obstoječe spletne strani.
- ✓ Oblikovanje vsebin za digitalno promocijo.
- ✓ Stroški informiranja in komuniciranja - vnos vsebin v digitalna orodja.

- ✓ Vzpostavitev novih digitalnih komunikacijskih orodij - priprava mobilne aplikacije, digitalne panoramske karte VD ZSD in integracija v Pan Map sistem.
- ✓ Prevajanje spletnih vsebin Vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina v angleščino.
- ✓ Prevajanje spletnih vsebin Vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina v nemščino.
- ✓ Tržna analiza in raziskava z definiranjem ključnih ciljnih skupin za usmerjeno digitalno komuniciranje.
- ✓ Definiranje in implementacija analitičnih modelov digitalnih orodij.
- ✓ Oblikovanje vsebin za digitalno promocijo – Fotozgodbe VD ZSD.
- ✓ Vzpostavitev in integracija rezervacijskega sistema na spletni strani VD ZSD.
- ✓ Razvoj produktov VD ZSD skladno s strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma.
- ✓ Izvedba dogodka 5* doživetja Zgornje Savinjske doline – hackathon.
- ✓ Razvoj Pohodniške aplikacije.
- ✓ Razvoj Video zgodb, video predstavitev za destinacijo.
- ✓ Usposabljanje skozi ogled dobrih praks.
- ✓ Analiza izvajanja turističnih produktov in predlogi izboljšav, usposabljanja na področju izvedbe.

Projekt: TURIZEM SAŠA (15. 5. 2018 – 28. 2. 2019)

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

SAŠA-ORA je pridobila 97.098,40 EUR EU sredstev, ki predstavlja 85 % upravičenih stroškov.

V letu 2018 je SAŠA-ORA v okviru projekta TURIZEM SAŠA začela z aktivnostmi projekta. V okviru projekta je obudila sodelovanje s turističnimi deležniki, predvsem TIC-i za uspešno izvedbo projektih aktivnosti. Skladno z načeli dobrega gospodarja in načeli Zakona o javnem naročanju je razvojna agencija izvedla naslednje aktivnosti:

- ✓ Svetovanje in informacijska sopolpoda pri izvedbi aktivnosti projekta;
- ✓ Analiza obstoječih produktov in programov v SAŠA regiji ter oblikovanje strateških razvojnih smernic za inovativne turistične produkte;
- ✓ Oblikovanje imena turistične znamke, vizualne identitete in priročnika za celotno grafično podobo turistične znamke – Savinjska, čez Alpe in doline”;
- ✓ Oblikovanje skupne turistične identitete in zgodbe turistične destinacije SAŠA regije ter oblikovanje 10-ih posamičnih identitet in zgodb po občinah/krajih;
- ✓ Oblikovanje posameznih in regijskih integralnih turističnih produktov (ITP-jev);
- ✓ Oblikovanje turističnih paketov »What to discover? – Kaj odkriti?«, pripravljenih za trženje;
- ✓ Sporočila za javnosti in novinarski zajtrk
- ✓ Organizacijski, upravljavski in finančni načrt za učinkovito sodelovanje in povezanost vseh deležnikov v turizmu, ki bo naredil korak naprej (preskok) k vzpostavitvi delovanja turistične destinacije SAŠA in je predmet obravnave.

1.2.4 PRIHODKI IN VLOŽKI V TURIZEM - ZASEBNI SEKTOR

Po podatkih letnih poročil gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov, ki delujejo na območju SAŠA regije na področju turizma, ne letnem nivoju prihodki znašajo 50.630.332 evrov (podatek AJPEŠ, 2017). Indeks prihodkov med leti 2016/2017 kaže na 7 % letno povečanje skupnih prihodkov.

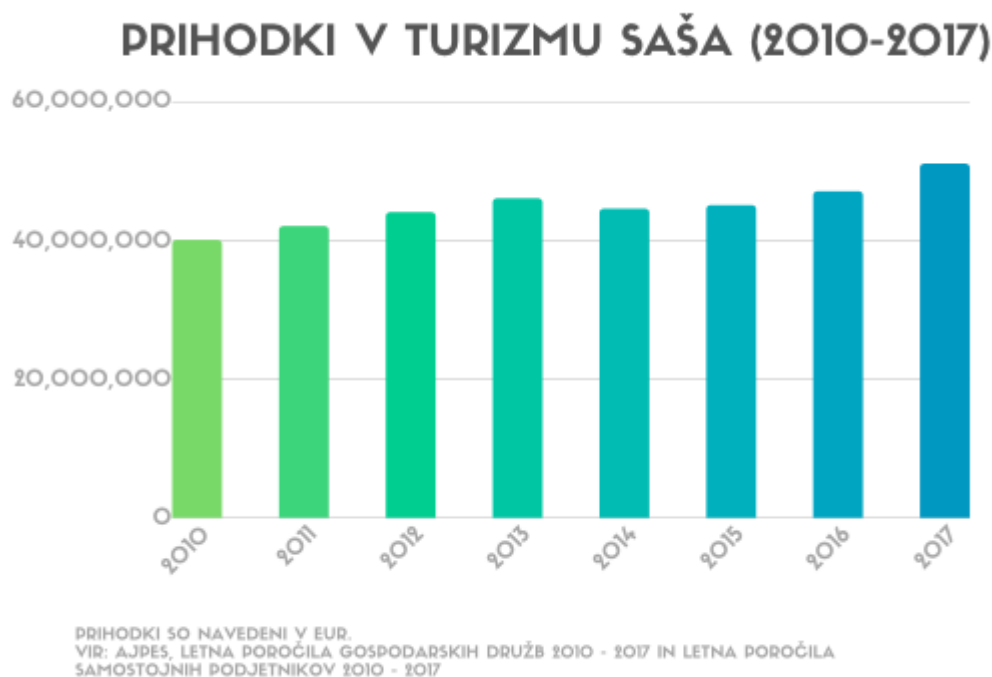
Tabela 1.11 *Prihodki gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov SAŠA regije 2010-2017*

PODATKI O PRIHODKIH S PODROČJA TURIZMA V SAVINJSKO - ŠALEŠKI REGIJI OD LETA 2010 DO LETA 2017

Leto	Naziv regije	GOSPODARSKE DRUŽBE Prihodki (v eur)	SAMOSTOJNI PODJETNIKI Prihodki (v eur)	SKUPAJ Prihodki (v eur)
2010	Saša regija	28.682.609	11.845.762	40.528.371
2011	Saša regija	30.393.506	12.088.351	42.481.857
2012	Saša regija	31.599.520	11.998.609	43.598.129
2013	Saša regija	33.901.472	12.236.056	46.137.528
2014	Saša regija	30.706.666	13.429.167	44.135.833
2015	Saša regija	30.687.945	13.956.369	44.644.314
2016	Saša regija	30.888.637	16.353.850	47.242.487
2017	Saša regija	33.820.994	16.809.338	50.630.332
SKUPAJ:		250.681.349	108.717.502	359.398.851

Vir podatkov: Letna poročila gospodarskih družb za leta 2010-2017 in
letna poročila samostojnih podjetnikov za leta 2010-2017

Graf: *Prikaz prihodkov gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov SAŠA regije 2010-2017*

2. ANALIZA ORGANIZIRANOSTI IN UPRAVLJANJA TURIZMA V SAŠA REGIJI

Analiza organiziranosti, upravljanja in finančne strukture temelji na pogovorih in delovnih srečanjih, ki so bila izvedena s ključnimi deležniki. Udeleženci pogovorov, srečanj in delavnic ocenjujejo, da trenutna organiziranost, ki ni profesionalizirana, ne prinaša zadostnih učinkov za turistične deležnike SAŠA regije niti ni optimalna za potencialne in dejanske obiskovalce oz. turiste. Zastaviti je treba dolgoročno delovanje destinacijskega menedžmenta, ki bo prinašalo učinkovito povezanost deležnikov in promocijo destinacije.

2.1 Slabosti trenutne organiziranosti

Na **delavnici s turističnimi deležniki v decembru 2018** na Golteh so bile izpostavljene naslednje slabosti organiziranosti na ravni SAŠA regije:

- **razdrobljenost, nepovezanost** ponudnikov, Občin, društev, skratka vseh deležnikov v turizmu;
- **ni skupne organiziranosti in upravljanja turizma** (manjka destinacijski menedžment);
- **aktivnosti ne odražajo skupne rdeče niti** vodilnih destinacij (identiteta), ki bi bila sprejeta s strani vseh deležnikov v turizmu;

- **neosredotočenost na ključne trge in ciljne skupine;**
- vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina nima skupnega managementa;
- **neusklajenost informacijskih točk;**
- **slaba obveščenost deležnikov** o dogajanju v turizmu;

- nezadostno, nekontinuirano in priložnostno vlaganje, financiranje v skupne turistične aktivnosti, predvsem v VD Zgornja Savinjska dolina;
- manjka **organizirana prodaja produktov**;
- nenamenska poraba turistične takse;
- parcialni interesi namesto skupnih;
- **ni strateških smernic**, ki bi usmerjale dolgoročni **razvoj turizma v SAŠA regiji**;
- ni skupnega fokusa niti znotraj vodilnih destinacij, niti v SAŠA regiji;
- ...

2.2 Priložnosti za uspešno organiziranost

Na delavnici s turističnimi deležniki v decembru 2018 na Golteh so bile izpostavljene naslednje priložnosti za organiziranost na ravni SAŠA regije:

- **zaposliti primerno osebo/predstavnik** oz. ekipo za **koordiniranje razvojnih in promocijskih aktivnosti** turističnih deležnikov v VD ZSD in v SAŠA regiji;
- **vzpostavitev destinacijskega menedžmenta** (upravljanje, skrb za marketing), ki mora biti finančno, kadrovsko in strokovno okrepljena;
- **strateško načrtovan razvoj turizma** v obeh vodilnih destinacijah (v VD ZSD je potrebno organizacijo še razviti) in povezano v SAŠA regiji;
- spodbujanje trajnostnih oblik turizma in mobilnosti;
- redni skupni sestanki deležnikov po posameznih produktnih sklopih v okviru vodilnih destinacij;

- pomoč pri izmenjavi kadrov med ponudniki za zmanjševanje sezonskosti, izmenjava izkušenj, nadgradnja znanja;

- vzpodbujanje sodelovanja s turističnimi agencijami;
- **vzpostaviti mrežo usklajenih informacijskih točk destinacije**, ki nudijo usklajene aktualne informacije o celoviti destinaciji, ne le parcialno za občine (širša paleta produktov vpliva na daljšo dobo bivanja turistov v destinaciji);
- **zagotoviti usklajenost in organiziranost turističnih prireditev** (datumsko usklajevanje, skupna promocija);
- **povezovanje skupnih programov in produktov** vodilnih destinacij in SAŠA regije;
- **zbiranje in obdelava podatkov** za lažje načrtovanje turizma v vodilnih destinacijah in SAŠA regiji;
- **povezovanje in priprava skupnih projektov** (različni razpisi npr. kolesarske poti);
- **skupna izobraževanja za dvig kakovosti** delovanja na področju turizma;
- **usposabljanje destinacijskih vodnikov, informatorjev** (po vodilnih destinacijah in povezano v regiji);
- **oblikovanje krovne tržne znamke**, enoten nastop na trgu in predstavitve na sejmih ter v digitalnih medijih;
- **skupne promocijske aktivnosti** in vzpodbujanje deležnikov za sodelovanje na področju promocije turizma SAŠA regije;
- **Savinjska CARD** (kartica za povezanost deležnikov in promocijo zainteresiranih turističnih točk oz. ponudnikov doživetij na območju SAŠA regije);
- organizacija študijskih tur za novinarje in turistične agente,
- organizacija in koordinacija dnevov odprtih vrat.

2.3 Evidentirane težave

Na **delavnici s turističnimi deležniki v decembru 2018** na Golteh so bile izpostavljene in evidentirane naslednje težave organiziranosti na ravni SAŠA regije:

- **nepripravljenost** nekaterih Občin in ponudnikov **za vključevanje v skupne aktivnosti in za finančno participacijo**;
- **nezainteresiranost** nekaterih turističnih deležnikov **za sodelovanje v skupnih aktivnostih** SAŠA regije;
- **nerazvita organizacijska struktura v Zgornji Savinjski dolini**;
- nenamenska poraba sredstev, namenjenih za turizem;
- turizem v nekaterih občinah ni zaznan kot ena izmed ključnih strateških panog;
- ...

2.4 Pričakovanja posameznih občin glede sodelovanja na ravni vodilne destinacije in na ravni SAŠA regije

Tabela 2.1 Občine SAŠA regije o potencialih za sodelovanje na področju turizma na ravni vodilne destinacije in na ravni SAŠA regije

OBČINA	NA RAVNI VODILNE DESTINACIJE	NA RAVNI SAŠA REGIJE
Vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina		
Solčava	Izdelava organizacijskega, upravljaljskega in finančnega načrta za učinkovito sodelovanje in povezanost vseh deležnikov v turizmu na ravni destinacije Glede na dosedanja vložena sredstva v turizem ter uporabo naravnih virov in kulturne dediščine in celotnega turističnega območja destinacije Logarska dolina – Solčavsko, tudi za turistično promocijo celotne Zgornjesavinjske doline, pričakujemo finančno podporo vseh občin. (p)ostati želimo vodilna destinacija za celotno območje Zgornjesavinjske doline Pričakujemo, da se uskladijo termini javnih prireditev v Zgornji Savinjski dolini (prekrivanje terminov zmanjšujejo prizadevanja organizatorjev prireditev in zmanjšujejo finančni učinek prireditev) Obdelavo podatkov na področju turizma, izračun kazalnikov uspešnosti ter izdelava strategij.	Povezovanje med programi
Luče	Izvajanje skupnih promocijskih aktivnosti na nivoju regije, razvoj novih produktov, organizacija študijskih tur, usposabljanje regijskih vodnikov in informatorjev, aktivno povezovanje turističnih ponudnikov, trženje turističnih paketov...	Povezovanje različnih akterjev na nivoju regije, informiranje o pomembnih dogodkih, razpisih, organizacija, priprava in izvedba skupnih projektov , izobraževanj ...

Ljubno ob Savinji	Vodilna destinacija bi morala povezovati ključne akterje in dajati možnost priključitve manjših enot z namenom skupnega nastopa.	Na ravni SAŠA regije se pričakuje oblikovanje skupne tržne znamke in predvsem obojestransko podpiranje in oglaševanje ter hkrati sodelovanje .
Gornji Grad	Tukaj posamezno (manjše) območje verjetno ne bo prišlo toliko do izraza. Zato so naša pričakovanja glede vodilne destinacije manjša.	Na ravni SAŠA regije pričakujemo od sodelovanja predvsem dodatna promocija, pri tem se ne sme pozabiti na vsako najmanjšo lokacijo, ki je del regije, čeprav se vsi zavedamo da sta paradna konja na ravni SAŠA regije Logarska in Velenje .
Rečica ob Savinji		Podporo pri pripravi in prijavi projektov ; Izvedba že dogovorjenih projektov
Nazarje		Dobra povezanost med posameznimi turističnimi ponudniki , redni skupni sestanki , skupna promocija regije , sodelovanje s turističnimi agencijami , ki bi tržile skupne produkte
Mozirje	NI PODATKA	NI PODATKA
Šmartno ob Paki	Skupni nastop na trgu z enotno tržno znamko in zgodbo za njo. Promocijske materiale z enotno podobo (glede na sprejeto turistično tržno znamko območja) – tako v tiskani kot digitalni obliki. Spletno mesto s predstavitev turistične destinacije z upoštevanjem nove tržne znamke in zgodbe destinacije, spletno mesto vsebuje povezave do vključenih turističnih deležnikov z območja, koledar prireditev in dogodkov za območje, ... promocija turistične destinacije na socialnih omrežjih (IG, FB, YT, ...). Bdenje nad uporabo enotne tržne znamke ter spodbujanje uporabe le te (na nek	Povezovanje in obveščanje med vsemi deležniki na področju turizma z območja SAŠA regije. Pomoč pri promociji ter enotnem nastopu na trgu . Predstavitev turističnih deležnikov z območja na sejnih in ostalih promocijskih aktivnostih kot tudi na digitalnih platformah.

	način koordiniranje skupne promocije turistične destinacije)	
Vodilna destinacija Velenje, Topolšica-Šoštanj (Šaleška dolina)		
Velenje	Vzajemno delovanje obeh vodilnih destinacij v SAŠA regiji. Skupna izobraževanja na področju digitalnega marketinga, promocije, informacijskega sistema...	Dober načrt delovanja regionalne destinacijske organizacije RDO SAŠA, ki bo v prihodnosti: - finančno, kadrovsko/strokovno okrepljena, - prevzela tudi v praksi vlogo destinacijskega managementa, - bo ključna povezovalna organizacija na področju turizma SAŠA regije, - oblikovala skupno informacijsko platformo, - strateško planiral razvoj turizma v regiji in ponudnike spodbujal/motiviral/umerjal k aktualnim prilagoditvam njihove ponudbe sodobnih trendom...
Šoštanj	NI PODATKA	NI PODATKA

2.5 Ocene posameznih občin glede potenciala za turistični razvoj na ravni občine, vodilne destinacije in na ravni SAŠA regije

Tabela 2.2 Občine SAŠA regije o potencialih za turistični razvoj na ravni Občin, vodilnih destinacij in na ravni SAŠA regije

OBČINA	NA RAVNI OBČINE	NA RAVNI VODILNE DESTINACIJE	NA RAVNI SAŠA REGIJE
Vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina			
Solčava	Na področju kulinarike; več sodelovanja med proizvajalci domače hrane in turističnimi ponudniki, bolj raznolika ponudba, zagotovljena kakovost in kontinuirana proizvodnja ter ponudba – večanje deleža samooskrbe Promet – avtobusne povezave v smeri Kamnika, Ljubljane, Brnika, Zagreba; organiziran prevoz z avstrijsko Koroško (kombi)	Sodelovanje na področju prometa, razvoj mehke mobilnosti, spodbuda javnim prevozom Sodelovanje pri samooskrbi območja Vsaka občina izpostavi svoje posebnosti, tako poskušamo ponujati programe skozi vse leto in s tem podaljšujemo sezono oz. vplivamo na sezonskost	sodelovanje na izvajanju programov
Luče	Strateško načrtovanje razvoja turizma in investicij, večja angažiranost lokalnih turističnih ponudnikov, ustanovitev režijskega obrata, ki bi omogočal tudi tržno dejavnost TIC-a, zagotovitev dodatnega kadra vsaj v poletni sezoni, spodbujanje zelene mobilnosti (sofinanciranje javnega prevoza, nakup in izposoja e-koles)...	Ažurno obveščanje o izvedenih aktivnostih, informiranje in vključevanje konkretnih turističnih ponudnikov v proces načrtovanja in odločanja ,	Podpora pri pripravi in izvajanju skupnih regijskih projektov na področju turizma, informiranje županov o aktualni problematiki in usmerjanje nujnih projektih,
Ljubno ob Savinji	Kolesarske poti, sprehajalne poti, športni turizem in kulinarika .	Kolesarske poti, oblikovanje skupnega TIC-a in skupni nastopi na sejnih.	Kolesarske poti.
Gornji Grad	Potenciala za razvoj je na vseh ravneh še veliko.	/	/

Rečica ob Savinji	NI PODATKA	NI PODATKA	Označitve peš poti, kolesarskih poti, skupni projekti za Zgornjo Savinjsko dolino , oblikovanje znaka, slogana in promocijskih materialov
Nazarje	Več nastanitev , ki bi podaljšale čas bivanja turistov v občini Nazarje, več turističnih dogodkov in prireditev v poletnem času		Skupna označitev vseh kolesarskih in pohodnih poti v dolini , več promocije na tujih trgih, skupen TIC vseh občin ob vstopu v dolino , kjer so turistom na voljo vse turistične informacije o nastanitvah, zanimivostih, aktivnostih, ...
Mozirje	povezovanje	povezovanje, večja promocija s strani države	povezovanje
Šmartno ob Paki	Več aktivnosti in doživetij zanimivih za turiste. Posledično več turističnih ponudnikov. Boljša promocija in predstavitev turističnih dejavnosti in ponudnikov (tako na spletu – spletne strani, socialna omrežja, strani za rezervacijo nočitev; kot v fizični obliki – TIC, turistično informativne table, tiskan promocijski material). Oblikovanje enotne zgodbe za turistično promocijo v navezavi z najbolj prepoznavnimi in tradicionalnimi značilnostmi območja občine.	Skupni nastop na trgu. Prepoznavanje najmočnejših turističnih zanimivosti območja. Povezava vseh turističnih zanimivosti (raznolikosti) v eno zgodbo – raznolikost območja (oz. vse turistom zanimive značilnosti) prikazati kot +. Boljša enotna zastopanost na spletu in socialnih omrežjih (tukaj še veliko rezerve).	Več povezovanja, skupnega dela, komunikacije, izvajanje skupnih dogodkov in aktivnosti v katere so povezani deležniki z območja SAŠA regije. Izmenjava turistov med območji.

Vodilna destinacija Velenje, Topolšica-Šoštanj (Šaleška dolina)

Velenje	Primerno infrastrukturo (parkirišča za avtobuse, park&ride, postajališče za avtodome). Boljše javne prevoze (med vikendi je zelo težko priti z javnim prevozom do Velenja). Zaposleni v turizmu (srčnost, strokovnost, gostoljubje, izobraževanja in motivacija). Aktivna promocija na tujih trgih. Razvoj kvalitetne lokalne kulinarike. Sonaraven razvoj turizma (še posebej objezerskega). Vključevanje industrijske dediščine v turistične produkte (Gorenje, klasična, stara elektrarna). Stičišče regijskih kolesarskih poti.	Vključevanje celotne ponudbe v regiji v ponudbo Term Topolšica. Kvalitetno in konstruktivno povezovanje glavnih ponudnikov destinacije (Zavod za turizem ŠD, Terme Topolšica, Gorenje Gostinstvo, Camping jezero, Muzej premogovništva Slovenije, Muzej Velenje, Festival Velenje, ŠRZ Rdeča dvorana, Turistična zveza Velenje, Turistična zveza Šoštanj...).	Urejene, povezane in digitalizirane kolesarske poti. Skupen informacijski sistem (TIC-i, zavodi, ponudniki, društva ter občine). Izmenjava kadrov (sezonskost, izmenjava izkušenj, nadgradnja znanja). SAŠA CARD.
Šoštanj	NI PODATKA	NI PODATKA	NI PODATKA

2.6 Vloga občin in organizacij za turizem pri povezovanju turizma

Tabela 2.3 Občine SAŠA regije o vlogah za turistični razvoj na ravni vodilnih destinacij in na ravni SAŠA regije

OBČINA	NA RAVNI VODILNE DESTINACIJE	NA RAVNI SAŠA REGIJE
Vodilna destinacija Zgornja Savinjska dolina		
Solčava	Destinacija Logarska dolina – Solčavsko je bila do leta 2016 prepoznana kot vodilna destinacija (STO); Sprememba je nastala z novo Strategijo 2017 – 2021; glede na vložek in prepoznavnost na turističnem zemljevidu območje veliko prispeva k prepoznavnosti celotne Zgornje Savinjske doline in menimo, da bi moralo ohraniti mesto vodilne destinacije.	Sodelovanje na področju izvajanja programov
Luče	Koordinacija in informiranje deležnikov na lokalnem nivoju , povezovanje ponudnikov znotraj občine...	?
Ljubno ob Savinji	Na ravni vodilne destinacije je zelo pomembno sodelovanje vseh občin , saj le-te lahko zagotovijo zadostna sredstva za razvoj in rast turistične ponudbe , hkrati pa so občine in organizacije lažje povezljive kot pa zunanji koordinatorji.	Zelo podobno kot na ravni vodilne destinacije.
Gornji Grad	Aktivno sodelovanje pri skupnih projektih.	Aktivno sodelovanje pri skupnih projektih.
Rečica ob Savinji	NI PODATKA	Pomoč pri skupnem nastopu, sodelovanje v projektih, skupne prijave na kak razpis
Nazarje	NI PODATKA	Sodelovanje pri skupnih turističnih produktih in projektih
Mozirje	NI PODATKA	V odlično vodenem TIC-u.

Šmartno ob Paki	Povezovanje turističnih deležnikov z območja občine in njihova predstavitev in komunikacija na ravni destinacije. Povezovanje med turističnimi deležniki na ravni destinacije. Promocija turističnih deležnikov na ravni občine , turistične destinacije in širše (v smislu enotne predstavitve in promocije).	Enako kot zgoraj.
Vodilna destinacija Velenje, Topolšica-Šoštanj (Šaleška dolina)		
Velenje	Sodelovanje pri strateškem načrtovanju, sofinanciranje aktivnosti, predaja znanja in izkušenj.	Sodelovanje pri strateškem načrtovanju, sofinanciranje aktivnosti, predaja znanja in izkušenj.
Šoštanj	NI PODATKA	NI PODATKA

3. STRATEŠKE USMERITVE

VIZIJA SAVINJSKE: Povezovanje Alpskega in Panonskega, termalnega sveta, destinacija kot edinstveno stičišče dveh na videz nasprotujočih, a dopolnjujočih se svetov (Savinjska, čez Alpe in doline).

VIZIJA ZGORNJE SAVINJSKE: Zgornja Savinjska dolina (p)ostane najbolj zelena, alpska destinacija, ki nudi gostom aktivna in **sproščujoča, butična, 5* doživetja in edinstveno povezanost z naravo**.

VIZIJA ŠALEŠKE DOLINE (dopolni - Zavod za turizem Šaleške doline)

3.1 Značilnosti SAŠA regije in obeh vodilnih destinacij

Tabela 3.1: Značilnosti SAŠA regije

	SAŠA	VD ZSD	VD ŠD
IDENTITETA	Nasprotja med visokimi Alpami, ikonično podobo Logarske doline ter nižinsko Termalno Slovenijo z naravnim slovenskim zdraviliščem in najmlajšim mestom Slovenije, niso nikjer bližje kot v Savinjski (SAŠA regiji).	Izrazito zelena, gostoljubna in butična alpska destinacija, v kateri človek in narava spletata izjemno sožitje.	(dopolni - Zavod za turizem Šaleške doline)
SCENARIJ, ATRAKCIJE in ZGODBA	Od izvira in vrveža poskočne Savinje v toku izjemnih, sproščujočih vodnih energij, prek živahnih Velenjskih jezer do zdravilnega termalnega zavetja v odmaknjenih Termah Topolšica. Zeleni gozdovi, travniki in naselja Savinjske vijugajo čez Alpe in doline skupaj z reko Savinjo, ki je iz zraka videti kot utrip srca, zapisan na zemljevid severne Slovenije. Tu znamo hitro dvigniti število srčnih udarcev – s športom, pristnim gostoljubjem ali razgledi, ki hipnotizirajo kot ljubezen na prvi pogled.	Kamniško-Savinjske Alpe, Logarska dolina, visokogorske kmetije, jame (Snežna jama, Potočka zijalka), razgledne ceste, slapovi (slap Rinka), reka Savinja, planota Golte, celoletno gorsko letovišča, sproščujoče (alpski wellness, ribolov), aktivno celoletno počitnikovanje v naravi (pohodništvo, kolesarjenje, vodni športi, smučanje), odmaknjeno, a hkrati na pragu turistično atraktivnih mest.	Terme Topolšica, naravno zdravilišče Slovenije z več kot 500-letno tradicijo, Velenje & Velenjsko jezero, najmlajše slovensko mesto z zgodbo bratstva in enotnosti rudarjev, ki so čez noč zgradili moderno mesto v parku, Muzej premogovništva. (dopolni - Zavod za turizem Šaleške doline)
IZJEMNOSTI	----- glej desno	- območje Kamniško-Savinjskih Alp je nahajališče fosilov iz srednjega triasa, kar je izredna posebnost v svetovnem merilu; - Potočka zijalka, arheološko najdišče iz stare kamene dobe - Smrekovec, največje sklenjeno območje divjega petelina v južni Evropi.	- doživetje podzemlja ene najdebelejših plasti premoga na svetu; - kulinarčna izkušnja v najgloblji jedilnici v Evropi (dopolni - Zavod za turizem Šaleške doline)

RDEČA NIT IN ZNAMKA	<i>Pridite vandrat čez Alpe in doline!</i>		(dopolni Zavod za turizem Šaleške doline)
PRIZNANJA IN NAGRADE:		SLOVENIA GREEN: Solčava (srebrno), Ljubno ob Savinji (bronasto), Rečica ob Savinji (bronasto), GREEN PARK 2019: Krajinski park Logarska dolina CIPRA 2005: Krajinski park Logarska dolina EDEN 2009: Logarska dolina - Solčavsko ZELENI ZNAKI, CERTIFIKATI: Hotel Plesnik, Kamp Menina DRUGA PRIZNANJA IN ZNAKI: Mednarodno festivalsko mesto (Mozirje, Pust mozirski), mednarodno splavarsko mesto (Ljubno ob Savinji, flosarstvo)	SLOVENIA GREEN: Velenje (bronasto) (dopolni - Zavod za turizem Šaleške doline)
POUDARKI NA TRAJNOSTI in VAROVANIH OBMOČJIH		Center Rinka - večnamensko središče za trajnostni razvoj Občina Gornji Grad - izjemna kakovost zraka, edina slovenska Občina, vključena v Evropsko klimatsko zvezo, Varstvena območja NATURA 2000; Krajinski park Logarska dolina, Krajinski park Robanov kot, Krajinski park Golte	Varstvena območja NATURA 2000; Renaturirana območja.

3.2 Ključni stebri, prioritete in cilji razvoja turizma

Za strateški razvoj turistične destinacije predlagamo načrtovanje in spremljanje aktivnosti po treh ključnih stebrih in prioritetah:

Tabela 3.2: *Ključni stebri, prioritete in cilju razvoja turizma v SAŠA regiji*

Ključni stebri razvoja	Steber A: DESTINACIJSKI MANAGEMENT	Steber B: PRODUKTI, DOŽIVETJA IN TURISTIČNA PONUDBA	Steber C: PROMOCIJA
strateške prioritete	Prioriteta 1: UPRAVLJANJE Prioriteta 2: INFORMIRANJE IN TURISTIČNO VODENJE Prioriteta 3: KREPITEV KOMPETENC	Prioriteta 4: RAZVOJ PRODUKTOV IN DOŽIVETIJ	Prioriteta 5: PROMOCIJA IN TRŽENJE
strateški cilj	Zagotoviti usklajeno, enotno in centralizirano upravljanje za razvoj in promocijo vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina ter povezovanje znotraj SAŠA regije...	Vzpostaviti usmerjen in usklajen razvoj turistične ponudbe, tako na ravni produktov kot na ravni turistične infrastrukture...	Dvigniti prepoznavnost Savinjske kot edinstvene turistične destinacije ...
namen	...za bolj učinkovito in konkurenčno delovanje turistične destinacije navznoter in navzven.	...za zmanjšanje sezonečnosti, podaljševanje povprečne dobe bivanja, povečevanje prihodkov od turizma (strategija visokih dodanih vrednosti)	... za privabljanje novih skupin gostov z večjo kupno močjo.
operativni cilji	A.1 Vzpostavitev in delovanje destinacijske organizacije za turizem A.2 Koordinacija delovanja deležnikov in spodbujanje povezovanja A.3 Upravljanje s turističnim obiskom A.4 Krepitev kompetenc A.5 Vzpostavitev informacijske in turistično vodniške mreže	B.1 Razvoj nosilnih produktov (outdoor, počitnice v gorah, zdravje in dobro počutje) + nišni in podporni produkti (poslovni turizem, kulinarika, dogodki) B.2 Spodbujanje ustvarjanja 5* doživetij B.3 Vključevanje in priprava turističnih projektov	C.1 Vzpostavitev enotne pojavnosti in krepitev znamke Savinjska, čez Alpe in doline C.2 Vzpostavitev uspešnega, ciljno naravnane tržnega komuniciranja (geo trgi Slovenija, Nemčija, Nizozemska in Hrvaška) C.3 Krepitev komuniciranja z notranjimi javnostmi

Tabela 3.3: Pregled načrtovanih aktivnosti po prioritetah in delih SAŠA regije

Stebri razvoja	Prioritete	Ključni ukrepi		
		VD ZSD	DP SAŠA	VD Šaleška
Management	UPRAVLJANJE	- Management VD ZSD - koordinacija med turističnimi ponudniki znotraj VD ZSD - načrtovanje in spodbujanje skupnih aktivnosti v ZSD - vzpostavitev sistema internega komuniciranja (vzpostavitev delovnih skupin)	- Koordinacija med VD ZSD in VD ŠD - načrtovanje in spodbujanje skupnih aktivnosti; - spremljanje trendov, destinacijske statistike, analize - priprava in vodenje projektov s področja turizma	Management VD Šaleška (dopolni - Zavod za turizem Šaleške doline)
	INFORMIRANJE IN TURISTIČNO VODENJE	- Vzpostavitev delovanja mreže TIC-ev ZSD – razdelitev vlog	Povezovanje informiranja	
	KREPITEV KOMPETENC	- zagotavljanje podpornega okolja za mala in srednja podjetja ter turistične deležnike	- zagotavljanje podpornega okolja za mala in srednja podjetja ter turistične deležnike	
Produkti, doživetja in turistična ponudba	RAZVOJ PRODUKTOV IN DOŽIVETIJ	- pospeševanje razvoja destinacijskih produktov in spodbujanje nastajanja 5* doživetij;	- spodbujanje razvoja skupnih turističnih produktov in doživetij;	
		- skrb za dosledno uporabo tržne znamke "Savinjska - čez Alpe in doline" - skupna, krovna promocija za turistično območje SAŠA		

Promocija in trženje	PROMOCIJA IN TRŽENJE	- spodbujanje trženja integralnih turističnih programov ZSD - izdelava skupnih promocijskih materialov ZSD; - distribucija materialov za info točke (distribucijska točka);	- spodbujanje trženja integralnih turističnih programov DP Savinjska - skupno digitalno informacijsko mesto	
-----------------------------	-----------------------------	---	--	--

3.3 DESTINACIJSKI MANAGEMENT (steber A)

3.3.1 UPRAVLJANJE DESTINACIJE

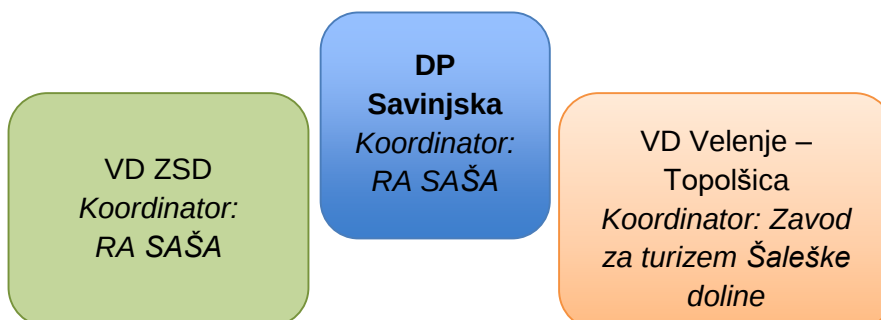
Prioriteta 1: UPRAVLJANJE - organiziranost, sodelovanje in upravljanje dveh vodilnih destinacij in turistične regije SAŠA

Organiziranost turistične regije SAŠA regije **ohranja in krepi dve osnovni enoti – alpsko vodilno destinacijo** (VD Zgornja Savinjska dolina) in **termalno vodilno destinacijo** (VD Velenje, Topolšica-Šoštanj/Šaleška dolina). Obenem pa ju v določenih delih povezuje, spodbuja sodelovanje ponudnikov in prispeva k racionalizaciji določenih aktivnosti v okviru **destinacijskega povezovanja (DP Savinjska)**.

Osnova sta torej **dve močni vodilni destinaciji**.

V **VD Velenje, Topolšica-Šoštanj / Šaleška dolina** koordinacijo vodi Zavod za turizem Šaleške doline.

V **VD Zgornja Savinjska dolina** je koordinator Razvojna agencija SAŠA, pri operativnih aktivnostih sodeluje mreža TIC-ev.

Organiziranost Destinacijske povezave Savinjska

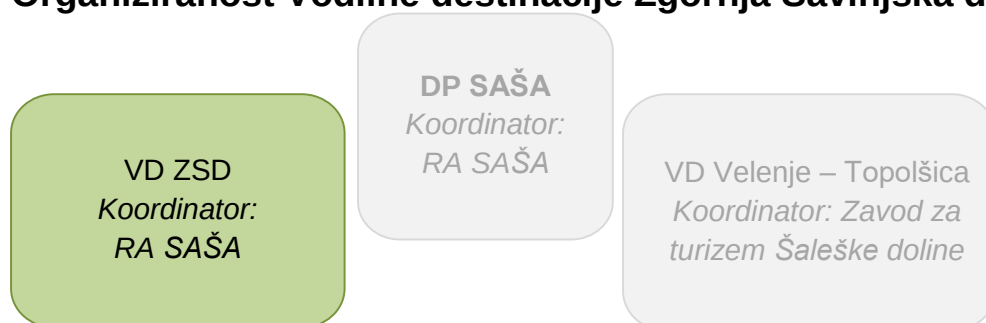
Destinacijska povezava (DP Savinjska) povezuje delovanje dveh vodilnih destinacij, spodbuja sodelovanje ponudnikov in prispeva k racionalizaciji določenih aktivnosti, predvsem na področju promocije in razvoja povezanih produktov.

Strokovni posvetovalni organ za organiziranost turizma v SAŠA regiji je **Koordinacija DP Savinjska**, ki jo sestavljajo:

- predstavniki turizma VD ZSD (3 osebe)
- predstavniki turizma VD ŠD (3 osebe)
- predstavnik Zavoda Savinja (1 oseba)
- predstavnik Razvojne agencije (1 osebe);
- zunanji strokovnjak (1).

Koordinacija se sestaja predvidoma štirikrat letno oziroma po potrebi. V okviru koordinacije se pripravi letni plan dela in skrbi za povezovanje ponudbe v obeh vodilnih destinacijah, predvsem na področju skupnih produktov in skupne promocije v okviru tržne znamke Savinjska – čez Alpe in doline.

Organiziranost Vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina

Strokovni posvetovalni organ za organiziranost turizma v vodilni destinaciji Zgornja Savinjska dolina je **Strokovni svet vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina**, ki ga sestavljajo:

- predstavniki mreže TIC-ev (2 osebi: TIC Solčava in TIC Mozirje)
- predstavniki delovnih skupin (po eden iz vsake delovne skupine – 3 oseb);
- predstavniki nevladnih organizacij in podpornih institucij (3 osebe: predstavnik Zavoda Savinja, predstavnik turističnih društev, predstavnik planinskih društev)
- predstavniki občin v ZSD (1 oseba, periodično kroženje občin)
- predstavnik Razvojne agencije (1 oseba);

Pristojnosti: pobude za aktivnosti in ukrepe, predlogi za plan dela.

Predvidena srečanja štirikrat letno oziroma po potrebi.

Za usklajeno delovanje vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina je potrebno **vzpostaviti sistem internega komuniciranja** - zasnovati delovne skupine glede na interese ponudnikov, npr.:

- 1) delovna **skupina za promocijo** turizma;
- 2) delovna **skupina za aktivnosti, šport in rekreacijo** v turizmu;
- 3) delovna **skupina za turistične programe zdravja in dobrega počutja** (mali ponudniki velneških in zdravstvenih storitev v turizmu);
- 4) **mreža TIC-ev ZSD** (razdelitev vlog...);

Za vključevanje razvojnih pobud različnih posameznikov in organizacij **zainteresiranih za razvoj turizma** naj koordinator vsaj enkrat letno organizira tematsko srečanje glede na potrebe za katero od interesnih skupin:

- a) nevladne organizacije v turizmu (turistična društva...);
- b) organizacije in posamezniki za doživljanje in interpretacijo narave (vodniki, interpreti, ZGS, ZRSVN, NZ Smrekovec) ter kulturne dediščine (vodniki, interpreti, animatorji, lastniki objektov, ZVKDS...);
- c) organizatorje dogodkov in prireditev v turizmu (usklajevanje terminov in povezovanje aktivnosti);
- č) ponudnike kulinaričnih dobrot Zgornje Savinjske doline v turizmu;
- d) izdelovalce turističnih spominkov Zgornje Savinjske doline;
- e) ...

Organiziranost Vodilne destinacije Velenje, Topolšica-Šoštanj / Šaleška dolina

Aktivnosti v okviru Vodilne destinacije Velenje, Topolšica-Šoštanj / Šaleška dolina koordinira Zavod za turizem Šaleške doline, ki skrbi za usklajevanje med turističnimi ponudniki znotraj vodilne destinacije in za aktivnosti v okviru Destinacijskega povezovanja SAŠA.

3.3.2 INFORMIRANJE IN TURISTIČNO VODENJE

Prioriteta 2: INFORMIRANJE IN TURISTIČNO VODENJE - informiranje, turistična vodenja in vodena doživetja z interpretacijo zanimivosti vodilnih destinacij in celotne SAŠA regije

V vodilni destinaciji Zgornja Savinjska dolina je treba vzpostaviti enoten sistem osebnega informiranja obiskovalcev v območju.

Za ta namen je potrebno:

- vzpostaviti **mrežo informacijskih točk** VD ZSD;
- določiti **minimalne standarde** za delovanje informacijske točke;
- določiti **vloge posameznega TICa** znotraj mreže;
- vzpostaviti **distribucijsko mrežo**.

Hkrati je treba posebno pozornost nameniti tudi digitalnemu informiranju preko spletnih aplikacij (spletne strani, družbena omrežja...) in preko digitalnih info točk v vodilni destinaciji ter izven nje.

V naslednji fazi pa se vzpostavi povezava z informacijskimi točkami Šaleške doline in širše.

Z namenom motivacije lokalnih turističnih vodnikov in za sistematičen razvoj vsebin, ki jih želimo posredovati obiskovalcem našega območja je nujno potrebno pripraviti pogoje za lokalno turistično vodenje in razmere enotno urediti na območju Zgornje Savinjske doline. Zato predlagamo sprejem skupnega (med)občinskega odloka o turističnem vodenju na območju VD ZSD.

Vloga lokalnih turističnih vodnikov, animatorjev in interpretatorjev dediščine je, da obiskovalcem z osebnim pristopom približajo zanimive vsebine, teme in lokacije območja, ki jih želimo izpostaviti. Lokalni turistični vodniki, domačini, so pri tem nenadomestljivi, saj s svojo

osebno, tudi čustveno navezanostjo na območje, na snovno in nesnovno dediščino, predstavljajo dodano vrednost destinacije. Lokalni vodniki, animatorji in interpretatorji so ambasadorji območja, ki lahko s svojim pristopom veliko prispevajo tudi k prodaji lokalnih izdelkov in storitev.

3.3.3 KREPITEV KOMPETENC

Prioriteta 3: KREPITEV KOMPETENC - usposabljanje in razvoj kadrov za dvig konkurenčnosti

Ena izmed ključnih prioritet trajnostnega razvoja turizma je usposabljanje oz. razvoj kadrov za dvig konkurenčnosti destinacije. Predvideni so:

- **usposabljanja, izobraževanja deležnikov** (npr. zeleni in trajnostno naravnani turistični produkti, uspešna predstavitev na digitalu, ciljana promocija na izbranih trgih, izboljševanje produktov);
- **standardizacija TIC-ev**;
- organizacija **študijskih tur s primeri dobrih praks** za deležnike;
- ustanovitev **operativne-svetovalne skupine za kakovost**;
- druge aktivnosti za krepitev kompetenc.

Obeta se tudi Razpis MGRT za spodbujanje razvoja kompetenc deležnikov na vodilnih destinacijah (predvidoma za leti 2020 in 2021).

3.4 PRODUKTI DOŽIVETJA IN TURISTIČNA PONUDBA (steber B)

Prioriteta 4: RAZVOJ PRODUKTOV IN DOŽIVETIJ - razvoj celovitih turističnih produktov in doživetij vodilnih destinacij ter celotne SAŠA regije

Razvoj turističnih produktov naj bazira na razvoju produktov posameznih vodilnih destinacij, kot osnovnih enot SAŠA regije z znamko Savinjska - čez Alpe in doline.

Tabela 3.4: Predlog razvoja turističnih produktov

NOSILNI PRODUKT	A. OUTDOOR pohodništvo, kolesarjenje, vodni športi	B. POČITNICE V GORAH ogledovanje naravnih in kulturnih znamenitosti, zimske počitnice, turizem na podeželju	C. SPROSTITEV, ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE doživljanje narave, wellness, detox ...
PODPORNI n NIŠNI PRODUKT	POSLOVNI TURIZEM (team building, motivacijska srečanja, izleti za skupine, butične konference) KULINARIKA, DOGODKI RIBIŠTVO		
strat eški cilj	Spodbuditi razvoj integralnih turističnih proizvodov za aktivne raziskovalce.	Spodbuditi razvoj integralnih turističnih proizvodov za družabnike.	Spodbuditi razvoj integralnih turističnih proizvodov za muze (ljubitelje sprostitve).
namen	...za zmanjšanje sezonečnosti, podaljševanje povprečne dobe bivanja, povečevanje prihodkov od turizma (strategija visokih dodanih vrednosti)	...za zmanjšanje sezonečnosti, podaljševanje povprečne dobe bivanja, povečevanje prihodkov od turizma (strategija visokih dodanih vrednosti)	...za zmanjšanje sezonečnosti, podaljševanje povprečne dobe bivanja, povečevanje prihodkov od turizma (strategija visokih dodanih vrednosti)

operativni cilji	A.1 Vzpostavitev produkta kolesarjenje (razvoj kolesarskih poti, zemljevid, aplikacija ...) A.2 Vključevanje v krovne produktne mreže (GIZ pohodništvo in kolesarjenje) A.3 Razvoj krovne destinacijske poti z vključitvijo v shemo Slovenia Green A.4 Razvoj doživljajskih interaktivnih poti in aplikacija za pohodništvo A.5 Spodbujanje ohranjanja reke Savinje (desezonizacija vodnih športov), prizadevanja za ureditev kopalnih mest ob Savinji A.6 Spodbujanje ustvarjanja 5* doživetij (Hackathon in coaching)	B.1 Krepitev povezovanja ponudbe (povezava muzejev, zbirk po principu Odprtih vrat, Panmap aplikacija) B.2 Priprava doživetij za zimo (v povezavi z Goltmi) B.3 Spodbujanje ustvarjanja 5* doživetij (Hackathon in coaching) B.4 Razvoj programov za vključevanje mikrodestinacij	C.1 Krepitev povezovanja ponudbe ponudnikov wellness doživetij in doživljanja narave (skupna promocijsko-prodajna zloženka) C.2 Spodbujanje ustvarjanja 5* doživetij (Hackathon in coaching)
------------------	---	---	--

3.5 PROMOCIJA IN TRŽENJE (steber C)

Prioriteta 5: PROMOCIJA IN TRŽENJE - promocija in prodaja turističnih produktov vodilnih destinacij in celotne SAŠA regije

Promocija poteka ciljno usmerjeno, in sicer se poleg domačega trga osredotoča tudi na tuje trge (**Nemčija, Benelux (Nizozemska) in Hrvaška**). Ključne persone, ki jih promocija naslavlja so:

- **AKTIVNI RAZISKOVALCI (aktivne družine, pari)**
pridejo na oddih s primarnim motivom aktivnega raziskovanja, zanimajo jih predvsem OUTDOOR produkti;
- **DRUŽABNIKI aktivni nostalgiki (pari)**
pridejo na oddih s primarnim motivom druženja, ogledovanja znamenitosti, kulinarike

- ipd.;
- MUZE
sproščeni eskapisti
 primarni motiv prihoda je sprostitev
 v naravi, zdravje in dobro počutje

Ključni cilji promocijskih aktivnosti so:

- **povečevanje prepoznavnosti destinacije** (krepitev podobe destinacije, razvoj in upravljanje z znamko *Savinjska, čez Alpe in doline*),
- vsebinski marketing, ki izhaja iz identifikacije zgodb kot podpore razvoju in promociji produktov;
- sledenje strategiji potrošnikovega cikla (inspiriranje, informiranje, spodbujanje rezervacij, krepitev dobre izkušnje na destinaciji, ohranjanje zvestobe);
- analiziranje, merjenje učinkov in sledenje trendom za ažurno prilagajanje in uspešnejše predstavljanje/promoviranje.

Destinacija se bo ciljno prezentirala v skupnih predstavitvenih katalogih/zemljevidih/zloženkah Slovenije, gospodarskih interesnih združenjih, glede na interes ponudnikov tudi na sejnih in borzah, na spletu (spletne strani visitsavinjska.com, stran na slovenia.info, druge za turiste pomembne strani, družabna omrežja Facebook, Instagram, Youtube). V letu 2019 bodo kot podpora učinkoviti promociji pripravljeni novi prispevki in prevodi za spletne strani, razvite bodo tudi nove video vsebine in fotografije, ki jih bodo lahko uporabljali deležniki destinacije.

4. PREDLOG SISTEMSKEGA NAČRTOVANJA ZA LETO 2020 IN NAPREJ

4.1 Izhodiščni predlog za letno načrtovanje dela in proračuna

Letni načrt aktivnosti pripravi vodilni partner in ga **uskladi s partnerji** s komunikacijo in v okviru srečanj **Strokovnega sveta vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina** ter v okviru **Koordinacije destinacijskega povezovanja Savinjska**.

V letnem planu bodo predvidene konkretne aktivnosti in finance v okviru vseh treh razvojnih stebrov.

Promocijske aktivnosti na tujih trgih bodo usklajene s ponudniki. Če se za udeležbo na določenem sejmu odločijo vsaj trije ponudniki, jih lahko zastopa predstavnik destinacije v okviru krovne znamke Savinjska – čez Alpe in doline. Delež sofinanciranja za posamezno promocijsko aktivnost se uskladi z letnim načrtom.

Tabela4.1: Predlog načrtovanega letnega proračuna za turistične aktivnosti v letu 2020

RAZVOJNI STEBER / AKTIVNOSTI	NAČRTOVANI LETNI PRORAČUN ZA TURISTIČNE AKTIVNOSTI V LETU 2020		
	Aktivnosti v okviru VD ZSD	Aktivnosti v okviru DP Savinjska	SKUPAJ VD ZSD in DP Savinjska
MANAGEMENT ena zaposlitev, udeležba na dogodkih doma in v tujini, izobraževanja in usposabljanja, informiranje	20.000	10.000	30.000
RAZVOJ PRODUKTOV, DOŽIVETIJ organizacija dogodka za pripravo novih 5* doživetij, vzpodbujanje razvoja integralnih produktov – glej tabelo	6.500	3.500	10.000
*PROMOCIJA (tiskani materiali, oblikovanje, katalogi, fotografije, video, priprava in prevodi besedil, upravljanje s spletno stranjo (administrativno in vsebinsko), družbena omrežja, druge digitalne prezentacije)	33.000	17.000	50.000
SKUPAJ	59.500	30.500	90.000

4.2 Predlog sofinanciranja skupnih aktivnosti vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina (VD ZSD) in destinacijskega povezovanja Savinjska (DP Savinjska)

Skupne aktivnosti v okviru **vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina (VD ZSD)** bodo **sofinancirale Občine po ključu sofinanciranja**, ki ga na novo določijo in sprejmejo do podpisa dogovora o sodelovanju v okviru vodilne turistične destinacije Zgornja Savinjska dolina. Predlog ključa delitve stroškov po občinah je podan v tabeli.

Izvajanje aktivnosti bodo **sofinancirali tudi turistični ponudniki** v okviru **letne članarine**, ki se določi na prvem srečanju Strokovnega sveta vodilne destinacije Zgornje Savinjske doline.

Koordinator VD ZSD (RA SAŠA) si bo poleg koordinacije in izvajanja aktivnosti **prizadeval pridobiti tudi dodatna sredstva na različnih razpisih**, s pomočjo katerih se bodo lahko izvedle dodatne razvojne aktivnosti v VD ZSD.

Za sodelovanje v okviru **destinacijskega povezovanja Savinjska (DP Savinjska)** bosta sredstva poleg zgornjesavinjskih občin prispevali tudi Občini iz Šaleške doline, Šoštanj in Velenje.

Predlog ključa sofinanciranja občina izhaja iz predpostavke, da so vse občine zainteresirane za razvoj turizma v VD ZSD in DP Savinjska. Zato so v zgornji del tabele vključene vse občine, ki spadajo v vodilno destinacijo Zgornja Savinjska dolina, v spodnji del tabele (za destinacijsko povezovanje Savinjska) pa vse občine SAŠA regije.

Kot izhodiščne podatke za pripravo ključa smo vzeli preverljive in statistično primerljive podatke v enakovrednih deležih:

- **število prebivalcev** posamezne občine (vir: SURS, 2018),
- **število turističnih postelj** oz. namestitvene kapacitete (vir: SURS, 2017) in
- **indeks razvojne ogroženosti (IRO)**

Tabela 4.2: Predlog ključa sofinanciranja skupnih turističnih aktivnosti VD ZSD in DP Savinjska s strani Občin

SOFINANCIRANJE OBČIN ZA DELOVANJE VD ZSD							
kriterij	število prebivalcev	delež prebivalce v	IRO indeks razvojne ogroženosti	delež IRO	namestitve (število turističnih postelj)	delež namestitev v	skupni delež v %
VD Zgornja Savinjska dolina							
GORNJI GRAD	2.535	0,131	0,900	0,118	136	0,049	9,9%
LJUBNO	2.558	0,132	1,030	0,135	414	0,148	13,9%
LUČE	1.481	0,077	0,820	0,108	474	0,170	11,8%
MOZIRJE	4.112	0,213	1,060	0,139	420	0,150	16,7%
NAZARJE	2.600	0,135	1,140	0,150	36	0,013	9,9%
REČICA	2.279	0,118	0,970	0,127	692	0,248	16,4%
SOLČAVA	520	0,027	0,610	0,080	620	0,222	11,0%
ŠMARTNO	3.244	0,168	1,090	0,143	0	0,000	10,4%
SKUPAJ ZSD	19.329	1,000	7,620		2.792	1,000	100%
SOFINANCIRANJE OBČIN ZA SODELOVANJE V OKVIRU DP SAVINJSKA							
kriterij	prebivalstvo	delež	IRO	delež IRO	namestitvene kapacitete	delež	skupni delež
GORNJI GRAD	2.535	0,042	0,900	0,090	136	0,034	5,5%
LJUBNO	2.558	0,042	1,030	0,103	414	0,102	8,2%
LUČE	1.481	0,024	0,820	0,082	474	0,117	7,4%
MOZIRJE	4.112	0,067	1,060	0,106	420	0,104	9,2%
NAZARJE	2.600	0,043	1,140	0,114	36	0,009	5,5%
REČICA	2.279	0,037	0,970	0,097	692	0,171	10,2%
SOLČAVA	520	0,009	0,610	0,061	620	0,153	7,4%
ŠMARTNO	3.244	0,053	1,090	0,109	0	0,000	5,4%
ŠOŠTANJ	8.693	0,143	1,190	0,119	555	0,137	13,3%
VELENJE	32.959	0,540	1,200	0,120	698	0,173	27,8%
DP Savinjska	60.981	1	10		4.045	1	100,0%

Vir št. prebivalstva: Statistični urad RS po stanju 1.7.2018. Vir namestitvene zmogljivosti: SURS 2017. Vir št. zaposlitev: SURS 2017, Delovno aktivno prebivalstvo (DAK), metodologija UNWTO.

Občine se lahko dogovorijo tudi za **delitev stroškov z absolutno enakimi zneski** vseh občin ali za drugačen ključ delitve, vsekakor pa priporočamo, da so vhodni podatki vsako leto sproti preverljivi in med sabo primerljivi.

5. RAZLIČNI SCENARIJI ORGANIZIRANOSTI IN UPRAVLJANJA TURIZMA V ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI IN SAŠA REGIJI

Osnovna izhodišča vseh predstavljenih scenarijev oziroma modelov razvoja so enaka:

- v turizmu SAŠA regije delujeta **dve vodilni destinaciji** (VD), alpska in termalna, ki se med sabo povezujeta v okviru **destinacijske povezave Savinjska**
- Z **destinacijsko povezavo Savinjska** in **vodilno destinacijo Zgornja Savinjska dolina** upravlja Razvojna agencija SAŠA, z **vodilno destinacijo Velenje, Topolšica (Šoštanj)** pa upravlja Zavod za turizem Šaleške doline.

5.1 SCENARIJ 1 – pasivno sodelovanje deležnikov

- turizem se razvija podobno kot doslej;
- vsaka Občina razvija turizem po svoje, brez načrtovanih skupnih aktivnosti z občasnimi delno povezanimi ad hoc promocijskimi akcijami;
- za Zgornjo Savinjsko dolino se **koordinacija** izvaja s strani **razvojne agencije SAŠA**, medtem ko predstavniki TIC-ov, občin in turistični ponudniki **sodelujejo predvsem pasivno**;
- turistični ponudniki se za **izvajanje promocije in trženjskih aktivnosti organizirajo sami** ali s pomočjo občin in le redko pristopijo k skupnim promocijskim aktivnostim v okviru VD ZSD ali DP SAŠA;
- **Občine sofinancirajo** delovanje RA SAŠA za skupne aktivnosti v turizmu **v enakem znesku kot doslej**;
- od skupnih aktivnosti se izvajajo predvsem aktivnosti, za katere **RA SAŠA pridobi sofinanciranje na različnih razpisih**.

PREDVIDENI REZULTATI: bi bili podobni kot so opisani v poglavjih 1 in 2 tega dokumenta. Predvsem bodo odvisni od aktivnosti posamezne občine oz. TICa. Zagotovo pa ne bodo sistematično dolgoročno in povezovalno zastavljeni. Še naprej bo veliko težav z usklajevanjem za skupne promocijske aktivnosti, ki bodo usmerjene predvsem v promocijo posameznih ponudnikov ali posameznih delov območja, kot celota pa se bodo le redko našli skupaj v promocijski ali tržni akciji.

5.2 SCENARIJ 2 – delno aktivno sodelovanje deležnikov

- nekatere Občine in **nekateri turistični ponudniki aktivno pristopijo k sodelovanju** v okviru VD ZSD in DP Savinjska in podpišejo **dogovor o sodelovanju**;
- vključeni partnerji **aktivno sodelujejo v skupnih aktivnostih na podlagi letnega plana**, ta pa je tudi osnova za sofinanciranje posameznega partnerja (vključene občine po ključu, vključeni ponudniki plačajo letno članarino in prispevajo za promocijske in druge aktivnosti, v katere se želijo še posebej aktivno vključiti);
- **koordinacijo izvaja RA SAŠA, izvajanje** s skupnim planom načrtovanih aktivnosti pa se z dogovorom **razporedi med partnerje** glede na njihove interese;
- Občine, ki ne podpišejo dogovora o sodelovanju lahko **sodelujejo** le v nekaterih posebej dogovorjenih aktivnostih, glede na njihove želje ter **ob soglasju vključenih partnerjev**;
- turistični ponudniki, ki ne plačajo članarine se lahko **udeležujejo skupnih akcij** le na podlagi **soglašanja članov** VD ZSD in DP Savinjska ter **sofinanciranja aktivnosti** (znesek sofinanciranja določi koordinator po dogovoru s člani);
- Občine ali ponudniki se lahko naknadno vključijo tako, da podajo pisno vlogo, koordinator v dogovoru s partnerji pa jih obvesti o pogojih za pristop k partnerstvu.

PREDVIDENI REZULTATI:

So odvisni od tega, katere občine so pripravljene aktivno sodelovati in v kakšnem deležu. Zagotovo pa bo usmerjenost k doseganju rezultatov na dolgi rok bolj sistematična kot v prvem scenariju. Koordinacija, povezovanje produktov in promocija bodo potekale bolj sistematično naravnane bodo predvsem na vključene občine in ponudnike z občasnimi skupnimi aktivnostmi, če se bodo člani in nečlani sproti tako dogovorili.

5.3 SCENARIJ 3 – aktivno sodelovanje vseh občin in večjih ponudnikov

- Občine in ponudniki podpišejo **dogovor o sodelovanju** in v partnerstvu preko delovnih skupin, mreže TIC ov ter preko **Strokovnega sveta vodilne destinacije Zgornja Savinjska dolina** ter **Koordinacije destinacijskega povezovanja Savinjska aktivno sodelujejo** pri pripravi letnega plana dela;
- **na podlagi letnega plana** lahko partnerji **aktivno sodelujejo v skupnih aktivnostih**;
- **letni plan je osnova za sofinanciranje aktivnosti** (vključene občine sofinancirajo po ključu, vključeni ponudniki plačajo letno članarino in prispevajo za promocijske in druge aktivnosti, v katere se želijo še posebej aktivno vključiti);
- **koordinacijo izvaja RA SAŠA, izvajanje** s skupnim planom načrtovanih aktivnosti pa se z dogovorom **razporedi med partnerje** (*člani mreže TIC-ev, koordinator, ponudniki*) glede na njihove interese in zmožnosti;
- za **aktivnosti, ki jih partnerji** (občine, TIC-i, ponudniki) **izvajajo samostojno**, zaželeno je, da o tem pravočasno obveščajo ostale partnerje in so odprti za sinergijsko povezovanje, pri tem jim koordinator nudi promocijsko podporo (usklajen plan dogodkov in prireditev, ...);

PREDVIDENI REZULTATI:

Redna koordinacija znotraj VD ZSD bo namenjena snovanju skupnih aktivnosti, ki se bodo potrdile v okviru Strokovnega sveta VD ZSD. Management, priprava in izvajanje produktov ter promocija bodo usmerjeni na celotno VD ZSD oziroma produktno na določeno skupino ponudnikov. Pri tem bodo mreža TICev in ponudniki aktivno vključeni v izvajanje aktivnosti. Vloge posameznih partnerjev se bodo razdelile med zainteresirane, tako, da bodo partnerji po dogovoru za VD ZSD izvajali določene naloge, ki bodo zajete v letnem načrtu dela, tudi finančnem. Aktivnosti bodo sistematično in usmerjeno potekale tudi v okviru DP Savinjska.

S pomočjo dodatnih sredstev iz razpisov se bo pospeševal razvoj skupnih produktov in promocijskih aktivnosti VD ZSD, pa tudi povezava v okviru DP Savinjska in širše.

S takšnim sistematičnim in usmerjenim razvojem turizma bo lažje in bolj učinkovito dosegati dobre rezultate na celotnem območju VD ZSD in DP Savinjska.